

gazeta

JASTKOWSKA

SAMORZĄDOWO
- SPOŁECZNA

GMINA JASTKÓW

UKAZUJE SIĘ OD 1900 R. • PL ISSN 1508-5657

Nr 2 (59)
CZERWIEC 2016

Jesteśmy razem
- wspólnie odkrywamy świat

Z sesji Rady Gminy Jastków

Od poprzedniego wydania naszej gazety minęło już trzy miesiące. W tym czasie Przewodniczący Rady Gminy dwukrotnie zwoływał sesję Rady Gminy Jastków. W trakcie obu posiedzeń zostało podjętych szereg ważnych dla społeczności Gminy Jastków aktów prawa miejscowego. Nasi radni wysłuchali także kilku sprawozdań jak również podjęli jeden apel.

XIX sesja Rady Gminy

W marcu Rada Gminy zebrała się w 25 marca na XIX sesji. W bloku uchwał znalazły się uchwały, które dotyczą oświaty oraz kultury. Jako pierwsza została podjęta uchwała w sprawie określenia kryteriów obowiązujących w postępowaniu rekrutacyjnym do pierwszej klasy gimnazjum w Jastkowie. W dalszej kolejności rada procedowała nad uchwałą w sprawie przyjęcia na rok 2016 planu i form doskonalenia zawodowego nauczycieli, określenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za doskonalenie oraz specjalności i form kształcenia zawodowego. Przyjęła także Statut Gminnej Biblioteki Publicznej w Jastkowie. Od dłuższego czasu podejmowany jest temat rewitalizacji obiektów na terenie gminy. W związku z tym na sesji zostały przedłożone do procedowania uchwały dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, jak również w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jastków na lata 2016 -2023. Jednym z ostatnich projektów była reasumpcja uchwały w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Jastków, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę.

XX sesja Rady Gminy

W kwietniu Rada Gminy Jastków zebrała się w dniu 29 kwietnia. W trakcie posiedzenia został przyjęty apel Rady Gminy Jastków w sprawie przywrócenia Posterunku Policji w Jastkowie oraz podjęto następujące uchwały:

- w sprawie przyjęcia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jastkowie,
- w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jastków na lata 2016 – 2020,
- w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Jastków na lata 2016 – 2022. Głównym celem dokumentu jest poprawa jakości środowiska naturalnego Gminy Jastków poprzez redukcję emisji CO2 oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Dokument ten jest również wymagany podczas procedury

ubiegania się o środki pochodzące z zewnętrznych źródeł finansowania.

- w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet dla radnych Rady Gminy Jastków oraz zwrotu kosztów podróży służbowych przysługujących radnym.

Obowiązkowym punktem każdego posiedzenia Rady Gminy jest praca nad zmianami w uchwale budżetowej oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Jastków. W związku z tym takie uchwały przedłożono radzie w trakcie obydwóch posiedzeń. Po wyczerpaniu punktów zawartych w porządkach obrad rady, które zwyczajowo poddawane są pod głosowanie na wstępie każdej sesji – Przewodniczący Marek Wieczerek oficjalnie zamknął posiedzenia XIX i XX sesji Rady Gminy Jastków.

Marcin Abramek

gazeta
JASTKOWSKA SAMORZĄDOWO-
SPOŁECZNA

REDAGUJE ZESPÓŁ:

Ewa Dziadosz
(dziadosz.ewa@gmail.com),
Helena Skomorowska
(hskomorowska@gmail.com),
Anna Wójcik,
Marcin Abramek,
Kamil Ziółkowski

www.jastkow.pl; gazeta@jastkow.pl

Szanowni Państwo

O tym, że nadchodzą wakacje niezawodnie przypomina nam doroczny festyn rodzinny, organizowany od wielu lat w naszej gminie. Jest to święto dla całych rodzin, które atrakcyjnie chcą spędzić razem czas. Od ubiegłego roku świadomie wprowadzamy zmiany do programu festynu. W pierwszym rzędzie ograniczana jest liczba stoisk handlowych tzw.; „kramów” nastawionych na sprzedaż marnej jakości chińskich gadżetów. Oferta festynowa obok prezentacji osiągnięć artystycznych oraz rywalizacji sportowej wzbogacona została o ciekawe wystawy i pokazy edukacyjne. Obok szkół, instytucji gminnych i pracowników w organizację festynu angażuje się wiele grup i osób aktywnych – stowarzyszenia, koła gospodyń, radni i sołtysi. Nie sposób wymienić wszystkich zaangażowanych osób. Korzystając z niniejszego wydania kwartalnika wszystkim serdecznie dziękuję za ogrom pracy i festynowy entuzjazm.

Trwa intensywny sezon inwestycyjny. Najważniejsze zadania to realizacja kolejnych odcinków oświetlenia oraz wodociągów i kanalizacji. Rozpoczęły się również remonty i naprawy dróg gminnych, m. in. ulicy Podleśnej w Natalinie, Kłownej w Smugach oraz w Józefowie-Pocięsie. Na drogi gruntowe wywożony jest tłuczeń a także trwają naprawy ubytków. Aktualnie trwa postępowanie związane z realizacją w partnerstwie z Powiatem Lubelskim inwestycji przebudowy drogi powiatowej na odcinku Jastków – Snopków. Mając na uwadze poprawę bezpieczeństwa na drogach trwają prace projektowe związane z budową chodników. W tej chwili w trakcie wykonywania jest projekt chodnika przy drodze wojewódzkiej 830 tzw.; nałęczowskiej. Jest bardzo duże zainteresowanie tą inwestycją z uwagi na olbrzymie natężenie ruchu na drodze. Trudność wykonania projektu technicznego wynika z dużej liczby działek przylegających do tej drogi oraz koniecznością dokonania bardzo wielu uzgodnień technicznych.

W najbliższym czasie rozpoczyna się również pierwszy etap rewitalizacji pałacu w Jastkowie. Na ten rok przewidziano remont zrujnowanych tarasów, wymianę stolarki oraz izolację budynku. W trakcie są prace projektowe dotyczące nowych

zamierzeń inwestycyjnych naszej gminy. Szkoda tylko, że jak do tej pory nie zostały jeszcze rozstrzygnięte konkursy w ramach programów unijnych i nie mamy wiedzy czy złożone przez nas projekty uzyskają dofinansowania.

W trakcie rozstrzygania jest postępowanie przetargowe związane z wyłonieniem firmy odbierającej odpady od naszych mieszkańców w okresie najbliższych trzech lat. O wszystkich rozwiązaniach w zakresie gospodarki odpadami będziemy Państwa na bieżąco informować. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej jak każdego roku Rada Gminy przyjęła nowe stawki opłat dla mieszkańców. Najważniejsze, że nowe stawki nie zakładają podwyżek. Systematycznie modernizujemy i rozbudowujemy ujęcia wody na terenie gminy. Aktualnie prowadzona jest gruntowna modernizacja ujęcia wody w Sieprawkach, która poprawi jego wydajność oraz jakość wody. Z góry Państwa przepraszamy za ewentualne zakłócenia w dostawie wody. Na kolejne lata planujemy modernizację pozostałych ujęć wody oraz odcinków sieci oraz gruntowną modernizację oczyszczalni ścieków w Snopkowie.

W niektórych miejscowościach prowadzone są prace remontowe w remizach i świetlicach wiejskich. Działania te mają na celu poprawę fatalnego stanu technicznego tych budynków. Podjęte zostały również działania porządkujące stan prawny i opiekę nad tymi obiektami.

Podkreślić należy zaangażowanie sołtysów i strażaków w tych pracach. Świetlice zostaną objęte systemem zajęć organizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu.

Rozpoczęły się prace związane z porządkowaniem parku oraz leczeniem i wycinką chorych drzew. W ramach podjętych prac założone zostały pułapki feromonowe na kasztanowcach, planowane są cięcia pielęgnacyjne, a nowy parking został obsadzony roślinami ozdobnymi. Przy tej okazji na zlecenie gminy opracowany został folder pt; „Rewaloryzacja zabytkowego parku w Gminie Jastków”. Folder ma na celu przedstawienie rysu historycznego dotyczącego zespołu pałacowo-parkowego oraz przybliżenie naszym mieszkańcom i gościom walorów przyrodniczych założonego przez Nikodema Budnego parku krajobrazowego w stylu angielskim.

Na stronie internetowej gminy został zamieszczony projekt Gminnego Planu Rewitalizacji celem poddania jego treści konsultacjom społecznym. Prace nad tym dokumentem trwają już od kilku miesięcy. Do tej pory została opracowana gruntowna diagnoza będąca podstawą do wyznaczenia obszarów zdegradowanych. Pod pojęciem obszaru zdegradowanego rozumie się obszar, który został dotknięty negatywnymi zjawiskami społecznymi, brakiem bądź niewłaściwym stanem infrastruktury technicznej i brakiem możliwości prawidłowego rozwoju. Uchwałą rady zostały wyznaczone obszary zdegradowane w naszej gminie i staną się one częścią Gminnego Planu Rewitalizacji. Program ten zakłada podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu tych obszarów. Jest to bardzo ważny dokument, który docelowo musi być spójny ze Studium i Planem Zagospodarowania Przestrzennego gminy. Zachęcam gorąco naszych mieszkańców do zapoznania się z tym dokumentem.

Tak w dużym skrócie przedstawia się realizacja najważniejszych zadań. Jak widać pracowników urzędu czeka gorące i pracowite lato. Mam nadzieję, że znajdzie się też czas na zasłużony wakacyjny wypoczynek, czego serdecznie wszystkim Państwu życzę.

Teresa Kot

Miliony na inwestycje, budżet dobrze wykonany

Na początku czerwca Rada Gminy Jastków zdecydowaną większością głosów udzieliła absolutorium wójt Teresie Kot z tytułu wykonania ubiegłorocznego budżetu. Z piętnastu radnych aż 14 zagłosowało za absolutorium, a tylko jeden wstrzymał się od głosu. Wcześniej pozytywne opinie w tej sprawie wydały też działająca przy radzie Komisja Rewizyjna oraz Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie.

Wynik głosowania nad absolutorium jasno pokazuje, że radni bardzo dobrze ocenili pracę wójta w 2015 roku. Nie mogło być zresztą inaczej, kiedy na inwestycje w gminie wydanych zostało ponad 12 mln zł, a więc 1/4 budżetu. Efekty tych nakładów widać w każdej miejscowości. To nowe drogi, chodniki, oświetlenie, kanalizacja czy działająca z powodzeniem komunikacja miejska.

Podziękowania za pracę nad sprawną realizacją budżetu należą się zarówno wójtowi, jak i skarbnikowi gminy Zofii Ostasńskiej, ale też wszystkim pracownikom urzędu zaangażowanym na co dzień w przygotowanie inwestycji i czuwającym nad prawidłowym wydatkowaniem środków. Przyjęcie absolutorium aż czterem głosami, to także efekt dobrej

współpracy pomiędzy wójtem a radą gminy. Współpracy, w której radni są partnerami do rozmów a ich sugestie są brane pod uwagę.

Wraz ze zmianą na stanowisku wójta na lepsze zmienia się też wizerunek gminy. Pojawiły się m.in. nowe tablice informacyjne, wiaty przystankowe czy nasadzenia roślin przy wybudowanym niedawno parkingu przy Urzędzie Gminy. Porządkowany jest też teren parku w Jastkowie. Przed wójtem jeszcze sporo pracy, gdyż zaniedbania z poprzednich lat w niektórych dziedzinach są ogromne. Najlepszy przykład to brak przekształceń działek czy kiepski stan bazy sportowej. Ale myślę, że przy wsparciu rady gminy, wszystkie zamierzenia zostaną zrealizowane.

Oprócz absolutorium, na czerwcowej sesji przyjęte zostały także nowe stawki za wodę i ścieki. Te pierwsze pozostały na dotychczasowym poziomie (2,15 zł netto za metr sześcienny), natomiast drugie zostały obniżone i wyniosą teraz 5,60 zł netto za metr sześcienny.

Kilka ważnych z punktów widzenia mieszkańców uchwał zostało też przyjętych przez radnych na sesjach w marcu i kwietniu. Były to m.in. dokumenty dotyczące przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016-2023, przyjęcia Strategii Rozwią-

zywania Problemów Społecznych na lata 2016-2020 czy przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2016-2022. Pozwoli to gminie ubiegać się o fundusze z Unii Europejskiej na wybrane przedsięwzięcia, choćby popularne ostatnio solary czy fotowoltaikę.

Na kwietniowej sesji jednogłośnie podjęty został również apel w sprawie przywrócenia Posterunku Policji w Jastkowie. Szanse na to są, w związku z zapowiedziami rządu PiS dotyczącymi przywracania posterunków w gminach, w których kiedyś istniały, natomiast zostały zlikwidowane przez rządy PO-PSL. Obecnie teren gminy Jastków podlega pod komisariat w Niemcach, co biorąc pod uwagę odległość, nie daje mieszkańcom pełnego poczucia bezpieczeństwa.

W pracy Rady Gminy Jastków nastąpi teraz wakacyjna przerwa. Najbliższe posiedzenie zostało zaplanowane na 26 sierpnia. Przypominam, że informacje o terminach sesji, podjęte uchwały czy protokoły z posiedzeń są na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej. A z okazji nadchodzących wakacji wszystkim dzieciom i młodzieży z terenu gminy Jastków życzę udanego wypoczynku i nabrania sił przed nowym rokiem szkolnym.

Marek Wiczerzak,
przewodniczący Rady Gminy Jastków

Laureaci konkursów z Ożarowa

Piotr Perdun uczeń klasy V Szkoły Podstawowej w Ożarowie, w tym roku szkolnym był niejednokrotnie zwycięzcą i laureatem konkursów recytatorskich o zasięgu szkolnym, gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

Został laureatem XIX Jesiennego Turnieju Poezji Dziecięcej o zasięgu wojewódzkim organizowanego przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie. Podczas koncertu laureatów otrzymał od jury wyróżnienie. W konkursach recytatorskich „Poezji księdza Jana Twardowskiego” oraz „Poezji Bronisława Pietraka” zorganizowanych przez gminę Garbów zdobył I miejsca. W tym roku po raz pierwszy uczestniczył w „Międzypowiatowym konkursie recytatorskim poezji i prozy o tematyce wiejskiej” w Kurowie, gdzie uplasował się na II miejscu.

W wojewódzkim etapie XXXV Małego Konkursu Recytatorskiego otrzymał tytuł laureata oraz wyróżnienie w koncercie wszystkich laureatów. Został także laureatem wojewódzkiego XLIX Turnieju Po-

ezy Dziecięcej, którego organizatorem jest Młodzieżowy Dom Kultury „Pod Akacją” w Lublinie. Podczas Koncertu Laureatów zdobył tytuł Najlepszego Recytatora Roku 2016.

Piotr Nakonieczny, uczeń klasy II, otrzymał tytuł laureata etapu powiatowego XXXV Małego Konkursu Recytatorskiego i nominację do etapu wojewódzkiego.

Andrzej Landos (4 klasa) i **Kacper Łuka** (3 klasa) – zostali laureatami gminnego etapu Małego Konkursu Recytatorskiego organizowanego przez Wojewódzki Ośrodek Kultury. Ponadto, **Kacper Łuka** otrzymał wyróżnienie w powiatowym etapie tego turnieju.

Agnieszka Kasprzak (uczenica 6 klasy) zdobyła I miejsce w Indywidualnym Turnieju Tenisa Stołowego o Mistrzostwo Szkół Podstawowych w Gminie Jastków, III miejsce w XV Biegu Przełajowym Szlakiem Dąbrowicy w biegu szkół podstawowych klas szóstych oraz III miejsce w konkursie plastycznym „Portret Bolesława Prusa” zorganizowanym przez Gimnazjum w Jastkowie.

Gimnazjalistka **Magdalena Szymańska**, laureatka konkursu z języka polskiego

Sukces nie jest efektem słomianego zapachu

Konrad Nowak, uczeń Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Jastkowie został laureatem tegorocznego konkursu kuratorskiego z przyrody. Konkurs sprawdzał gruntowną wiedzę i umiejętności z tego przedmiotu. Sukces Konrada potwierdził, że posiada on szczególne zdolności przyrodnicze i ma dużą wiedzę o świecie. Priorytetem jest dla niego nauka, dlatego zaangażowania i determinacji w realizacji kolejnych wyzwań mogą uczyć się od niego inni. Wypowiedzi Konrada cechuje błyskotliwość i wiedza. Potrafi świetnie przygotować się do wystąpień - jest wtedy skupiony, wewnątrznie zor-

ganizowany i nastawiony na pracę. Jest uczniem wszechstronnym, osiągającym świetne wyniki w nauce, zarówno z przedmiotów ścisłych, jak i

humanistycznych. Lubi sport: gra w piłkę ręczną i koszykówkę. Jako lider drużyny nie raz poprowadził swój zespół do zwycięstwa w czasie zawodów.

Weekendy lubi spędzać z kolegami. Bierze udział w spotkaniach drużyny harcerskiej, w wycieczkach i spacerach po malowniczych zakątkach naszej gminy. Jego skromność i szacunek dla dorosłych zasługują na najwyższą pochwałę. Mogę śmiało postawić tezę, że jest to wartościowy młody człowiek i wzór do naśladowania. Jestem również głęboko przekonana, że Konrad będzie rozślawiał dobre imię naszego regionu.

Konradowi i jego Rodzicom serdecznie gratulujemy sukcesu. Laureatowi życzymy także dalszych sukcesów w nauce.

Agnieszka Pochroń,
nauczyciel przyrody w SP w Jastkowie

Uroczystość 50-lecia pożycia małżeńskiego

W wiosenną sobotę, 16 kwietnia 2016 r., Urząd Stanu Cywilnego Jastków po raz kolejny zorganizował uroczystość 50-lecia pożycia par małżeńskich mieszkających na terenie Gminy, które obchodziły ten jubileusz w roku 2015. Tym razem jednak spotkanie odbyło się w stylowym wnętrzu Pałacu Akropol w Dębówce.

Złote Gody obchodziło 12 par z terenu gminy Jastków.

1. Ewa i Leszek Ciotowie
2. Helena i Zbigniew Czubowie
3. Anna i Jan Kamińscy
4. Irena i Wiesław Kozakowie
5. Wiesława i Tadeusz Łubiarzowie
6. Henryka i Stefan Maciążkowie
7. Irena i Zbigniew Nieoczymowie
8. Franciszka i Józef Paluchowie
9. Julianna i Stanisław Paprotowie
10. Helena i Józef Pietrakowie
11. Wanda i Tadeusz Pytkowie
12. Alina i Ryszard Siwkowie

Jak co roku uroczystość rozpoczęła msza święta w kościele parafialnym w Panieńszczyźnie, sprawowana w intencji jubilatów przez księdza kanonika Jana Żukowskiego, który wygłosił również specjalnie na tę okazję wzruszającą homilię. W restauracji Pałac Akropol odbyła się część oficjalna. Pani wójt Teresa Kot wręczyła dostojnym jubilatom medale przyznane przez Prezydenta Rzeczy-

pospolitej Polskiej Andrzeja Dudę oraz złożyła życzenia okolicznościowe. Całość dopełniła symboliczna lampka szampana. Jubileusz uświetniła część artystyczna. Uczniowie klasy II A i II D szkoły podstawowej w Jastkowie, pod kierunkiem pań Moniki Kani i Doroty Rejmak, wystawili przedstawienie pt. "Kopciuszek". Niezwykły nastrój tego spotkania podczas uroczystego obiadu sprzyjał rozmowom i wspomnieniom. Spotkaliśmy się ze strony państwa jubilatów z ogromną sympatią, otrzymując podziękowania za zaproszenie na jubileusz. Mam nadzieję, że ten wyjątkowy

dzień na długo pozostanie w pamięci. Dla nas jest to ogromna przyjemność i dowód na to, że nasze działania sprawiają radość. Po uroczystości odwiedziłam te osoby, które z różnych względów nie wzięły udziału w spotkaniu i wręczyłam w imieniu pani wójt Teresy Kot przyznane przez Prezydenta RP medale. Wszystkim parom obchodzącym „Złote Gody” życzymy jeszcze wielu lat życia w zdrowiu, zgodzie i pomyślności oraz zadowolenia z dzieci, wnuków i prawnuków.

Kierownik USC
Agata Zasada-Wrzesińska

„Dwadzieścia lat minęło jak jeden dzień” – co się zmieniło na przestrzeni lat w sprawie ślubów.

Z kroniki kierownika USC
w Jastkowie:

w roku 1986 związek małżeński
wzięło 46 par.
w roku 2006 na ślubnym kobiercu
stało 70 zakochanych
w roku 2015 ceremonialne „TAK”
powiedziało
45 małżeństw.

Po wejściu w życie 25 kwietnia 1998 r. Konkordatu między Stolicą Apostolską a

Rzeczypospolitą Polską małżeństwo kanoniczne wywiera takie skutki, jakie pociąga za sobą zawarcie małżeństwa zgodnie z prawem polskim. Konkordat spowodował znaczny spadek ilości zawieranych ślubów cywilnych. Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat liczba ślubów cywilnych spadła z kilkudziesięciu rocznie do kilkunastu, a są lata, że jest ich jeszcze mniej. Sama uroczystość udzielania ślubu cywilnego nie uległa zmianie. W dalszym ciągu ma ona doniosłą rangę i tak samo brzmią słowa przysięgi jak kilka czy kilkadziesiąt lat temu. Dla osób zawierających związek małżeński w tej formie jest to niejednokrotnie niezwykła chwila. O podniosłość ceremonii oraz uroczystą

oprawę i atmosferę dba kierownik USC, nie zważając czy udział w niej bierze kilka bądź kilkadziesiąt osób.

Cywilny związek małżeński zawierają osoby rozwiedzione, wdowy i wdowcy, a także osoby stanu cywilnego - panna i kawaler. Zupełnie nowym rozwiązaniem, które wprowadziła ustawa z 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego jest możliwość zawarcia za dodatkową opłatą wynoszącą 1 000 zł związku małżeńskiego poza lokalem Urzędu Stanu Cywilnego. Takie śluby na terenie naszej gminy już są udzielane.

Agata Zasada - Wrzesińska

Wiosną 2015 roku spotkała się grupka osób, która nie chciała ciągle siedzieć w domu. Co prawda nasze pesele powstawały 60,65,70 lat temu, ale przecież to nie koniec świata, przed nami druga połowa życia i trzeba je jakoś sensownie zagospodarować. Postanowiliśmy spotykać się przynajmniej raz w miesiącu, ażeby pogadać, pośpiewać, zapomnieć o chorobach i zmartwieniach. Zaprosiliśmy panie z Uniwersytetu III Wieku z Lublina, które opowiedziały nam o sobie i pokazały jak działają. Bardzo nam się to spodobało. Dziękujemy pani wójt Teresie Kot za podpowiedź gdzie szukać pomocy. Wyciągnęły do nas rękę i zaprosiły do działania nauczyciele z gimnazjum, panie Maria Dudek, Marta Oleśkiewicz i Joanna Jodłowska. Stowarzyszenie „COGITO”, z panią Zofią Ptasznik, przygotowało projekt „Akademia Seniora”, w którym brało udział 30 osób. Pracowaliśmy od sierpnia do grudnia. Spotykaliśmy się w każdą sobotę, były super zajęcia plastyczne, robiliśmy haft filcowany pod okiem pani Agnieszki Chudzikiej, komputer przestał nas straszyć dzięki panom Robertowi Oleśkiewiczowi i Grzegorzowi Jodłowskiemu, poznawaliśmy zasady gimnastyki i spacerów z kijkami, czyli tzw. nordic walking z panią Jadwigą Obel, nasz umysł gimnastykowała pani Anna Ducin, poznawaliśmy siebie dzięki pani Zofii Ptasznik, staraliśmy się siebie zrozumieć i polubić z panią Martą Oleśkiewicz i zdrowo odżywiać z panią Elżbietą Piskorską, która uczyła nas i serwowała sałatki, soki i chipsy z jarmużu. O teatrze pięknie opowiadała i przygotowała z nami spektakl o papieżu Janie Pawle II pani Marzena Pawłow-

ska. Kiedy Pani Asia Jodłowska pokazała nam gry planszowe i opowiedziała co można z nimi robić, to szkołę trzeba było zamykać, a myśmy grali w „Osad-

byliśmy w Muzeum Powstania Warszawskiego, Łazienkach Królewskich i obejrzelśmy spektakl „Mama mia” w teatrze Roma.

Tutaj pięknie dziękujemy pani dyrektor gimnazjum Krystynie Zniszczyńskiej i pani dyrektor szkoły podstawowej Ewie Depcie za umożliwienie realizacji tego projektu. Jego uczestnicy stali się trzonem klubu „Babie lato”. W styczniu spotkaliśmy się na spotkaniu opłatkowym i tutaj bardzo serdecznie dziękujemy księdzu proboszczowi Pawłowi Kuziole za możliwość korzystania z sali katechetycznej. Zorganizowaliśmy także bal karnawałowy, na którym dzięki panu Kamilowi Ziółkowskiemu, dyrektorowi GOKiS oprawa muzyczna była świetna. A stroje pań! Rewelacja! Szczególnie te przebrane wyglądały super. Zorganizowaliśmy także bal karnawałowy dla 50 dzieci, za który wielkie dzięki należą się sőtysowi Panieńszczyzny, panu Pawłowi Biernackiemu. Współpracujemy też z paniami z Koła Gospodyń Wiejskich z Panieńszczyzny, współpraca układa się bardzo dobrze, szczególnie, że część z nich to nasze seniorki. Pozdrawiamy szefową KGW, Tereskę Zawiaślak.

Obecnie trwają przygotowania do wiosny. Ćwiczymy 2 razy w tygodniu, a pani Ola nie ma względu na nasze trochę zastępe kości. Najbliższe działanie organizowane przez GOKiS i nasz klub to pokaz CARVINING-U (to artystyczna rzeźba w owocach i warzywach). Mamy plan działania na ten rok, ale jesteśmy otwarci i zapraszamy do nas wszystkich, którym chce się wyjść z domu, przypomnieć sobie stare piosenki i działać.

Elżbieta Mazurek

Klub seniora „Babie lato”

ników z Katanu.” Z Jastkowa także ruszyliśmy w świat. Zwiedzaliśmy Lublin, Kazimierz, w Wiatrakowie nauczyliśmy się tańców integracyjnych, w Warszawie

100-lecie szkolnictwa w Ługowie i Ożarowie

Jubileusz świętowano 8 maja 2016 r. w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie.

W przygotowanie włączyła się cała społeczność szkolna: nauczyciele, pracownicy, uczniowie, absolwenci, rodzice, jak również Urząd Gminy Jastków, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie, ochotnicze straże pożarne, koła gospodyń, a także mieszkańcy Ożarowa, Ługowa, Czesławic.

Ceremonia została zainaugurowana Mszą Świętą w kaplicy pw. św. Maksymiliana Kolbe w Ożarowie. celebrowanej przez proboszcza parafii Garbów, ks. Zenona Małyszka. Po nabożeństwie, przy wtórze dźwięków Orkiestry Detej z Wojciechowa, goście w uroczystym pochodzie przemaszerowali na teren szkoły. W czasie przemarszu Sztandar Szkoły przejmowały poczty składające się z przedstawicieli kolejnych pokoleń absolwentów. W pochodzie uczestniczył również poczet organizacji Zaporczyków, prowadząc sztandar Oddziału „Rysia” 8 Pułku Legionów.

W hołdzie patronom, nauczycielom i absolwentom ufundowana została tablica pamiątkowa. Jej uroczystego odsłonięcia dokonała Krystyna Wawręta, dyrektor szkoły, pani Anna Dybciak - przewodnicząca Rady Rodziców oraz Adrian Głuchowski, przewodniczący Samorządu Uczniowskiego. W hali namiotowej rozstawionej na boisku szkolnym uroczystości rozpoczęło wystąpienie Elizy Komsty, nauczycielki religii, która zaśpiewała piosenkę z

repertuaru Marka Grechuty pt. „Ocalić od zapomnienia”. Wśród przybyłych gości powitała Teresę Misiuk, Lubelskiego Kuratora Oświaty, przedstawicieli władz Powiatu Lubelskiego, Gmin Jastków i Garbów, dyrektorów szkół oraz placówek z gminy Jastków i Garbów, rodzinę patronów szkoły, a także byłych dyrektorów, nauczycieli, pracowników, partnerów szkoły, sponsorów, rodziców oraz mieszkańców.

Dyrektor Wawręta wspominała determinację ówczesnych mieszkańców w dążeniu do zorganizowania szkoły. Minutą ciszy uczczono pamięć wszystkich zmarłych, którzy wnieśli swój wkład w historię ożarowskiej szkoły. Pani Anna Dybciak, przewodnicząca Rady Rodziców podziękowała za efektyw-

na współpracę, wysoki poziom kształcenia i wychowania młodych ludzi, za zaangażowanie i pasję, z jaką wykonują swoje obowiązki. Miłym akcentem było przekazanie przez rodziców okazalego tortu dla wszystkich gości. Kolejnemu występowi Elizy Komsty towarzyszył film wyświetlany na telebimie, przedstawiający fotografie osób związanych ze szkołą.

Kolejnym punktem uroczystości był spektakl, którego scenariusz oparto na faktach uwiecznionych w kronikach i dokumentach szkolnych. W przedstawieniu wystąpili przedstawiciele kilku pokoleń absolwentów szkoły oraz nauczyciele entuzjastycznie przyjęci przez publiczność.

W budynku szkoły przygotowano wiele okolicznościowych wystaw: galerię zdjęć pod nazwą „100 lat szkolnego życia

w fotografii”, ekspozycję dokumentów szkolnych, prezentację multimedialną na temat historii szkoły oraz interaktywną oś czasu, na której zaznaczono najważniejsze momenty z dziejów placówki. Jedną z sal została urządzona na wzór dawnej izby szkolnej ze starymi meblami, przyboremami szkolnymi, przedmiotami codziennego użytku. W kolejnej klasie zorganizowano salę kinową, gdzie można było obejrzeć filmy z uroczystości szkolnych sprzed lat.

Zwiedzającym budynek szkoły udostępniony został strych ze specjalną skrytką, w której w czasie wojny ukrywani byli partyzanci. Dla obecnych uczniów szkoły została zorganizowana gra terenowa tematycznie związana z jubileuszem. Absolwenci zaznaczyli swoją obecność podpisując się na specjalnie przygotowanej liście, a chętni uczestnicy dokonywali wpisów w księdze pamiątkowej. Ogromną popularnością cieszyła się publikacja na temat historii szkoły pt. „Sto lat szkolnictwa. Ożarów-Ługów 1916-2016” autorstwa pani Krystyny Wawręty i pani Katarzyny Woch. Oprócz historii szkoły oraz rozdziału poświęconego działalności patronów znalazły się w niej wspomnienia absolwentów, członków rodziny Anny i Andrzeja Nowaków, mieszkańców Ożarowa i Ługowa.

Goście zostali zaproszeni na poczęstunek i koncert życzeń i podziękowań. Utwory muzyczne zaprezentował zespół, w skład którego wchodził absolwent szkoły. Wraz z zespołem jako wokalistki gościnnie wystąpiły nauczycielki: Eliza Komsta i Agnieszka Chmielewska oraz ubiegłoroczne absolwentki - Adrianna Kamińska i Zuzanna Jabłońska.

Edyta Szczerbicka

VIII Gminny Konkurs Recytatorski

Recytacja to sztuka wyrażania swoich emocji za pomocą słów. Słowo w recytacji jest najważniejsze, to ono jest nośnikiem treści. Recytator dzięki opanowaniu technik operowania głosem, oddechem czy akcentem pobudza wyobraźnię słuchacza porywając go w świat pełen poezji lub prozy. Praca nad idealną recytacją pomimo, iż często żmudna i wymagająca daje wspaniały efekt - umiejętność poprawnego posługiwania się słowem mówionym, niezbędnym w codziennym życiu i dalszym kształceniu. Nie można zapomnieć także o odpowiednim doborze tekstów. Muszą być one dostosowane do wieku recytatora. Największym grzechem niepoprawnej recytacji jest brak zrozumienia treści, co ujawnia się w postaci czystej deklamacji pozbawionej własnej interpretacji. Nie zapominajmy, że mówimy zawsze do drugiego człowieka. I to właśnie do niego kierujemy nasze słowa, pragnąc oczarować go piękną mową - a nie siebie!

Dbając o tradycję polskiej mowy, co roku w naszej gminie odbywa się konkurs recytatorski dla uczniów szkół podstawowych. Młodzi recytatorzy zjeżdżają do Dąbrowicy, by tam popisać się swoimi umiejętnościami. Konkurs odbył się 28 kwietnia w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu, a w składzie komi-

sji zasiadły dwie panie: Anna Kistelska (instruktor Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie) oraz Ewa Wasilewska-Wójcik (instruktor GOKiS). Jurorki po wysłuchaniu 28 recytatorów, postanowiły zakwalifikować do turnieju powiatowego następujące osoby:

- **Piotra Perduna** z kl.V SP w Ożarowie
- **Andrzeja Landosa** z kl.IV SP w Ożarowie
- **Piotra Nakoniecznego** z kl.II SP w Ożarowie
- **Kacpra Łukę** z kl. III SP w Ożarowie
- **Emilię Kozłowską** z kl. III SP w Tomaszowicach

• **Jagnę Grytę** z kl. III SP w Tomaszowicach oraz wręczyć wyróżnienia dla:

- **Mateusza Kędry** z kl. III SP w Jastkowie
- **Karolinę Siwko** z kl. II SP w Tomaszowicach

Dalsze zmagania wytypowanych osób miały miejsce w Wojewódzkim Ośrodku Kultury w Lublinie 17 maja. Piotr Nakonieczny i Piotr Perdun zostali laureatami XXXV Małego Konkursu Recytatorskiego, a Kacper Łuka został wyróżniony. Gratulujemy i mamy nadzieję, iż w następnym roku uda im się powtórzyć ten sukces.

XII Gminny Przegląd Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych

Młodzi kochają teatr - na tegoroczny przegląd przybyły grupy teatralne ze wszystkich szkół gminy Jastków. Uroczystego otwarcia przeglądu dokonali pani Krystyna Wawręta, dyrektor Szkoły Podstawowej w Ożarowie oraz Kamil Ziolkowski, dyrektor GOKiS.

Młodzi aktorzy pokazali swoje talenty sceniczne w różnorodnym repertuarze. Jako pierwsi na zaprezentowali się uczniowie Gimnazjum im. Józefa Piłsudskiego w Jastkowie należący do grupy teatralnej „Duża przerwa”. Pod kierunkiem Marzeny Pawłowskiej przygotowali spektakl na podstawie sztuki Szekspira „Sen nocy letniej”. Grupa ze SP im. Józefa Kraszewskiego w Snopkowie przyjechała z inscenizacją o charakterze dydaktycznym. W spektaklu „Bezpieczny Internet”, przygotowanym z Grażyną Sadowską, poruszyła temat zagrożeń

wynikających z nieracjonalnego korzystania z sieci. Zespół „Witajcie w naszej bajce”, kierowany przez Monikę Kanię i Dorotę Rejmak z SP im. Tadeusza Kościuszki w Jastkowie przygotował widowisko pt. „Kopciuszek”. Zespół „Iskierki” ze SP im. Nowaków w Ożarowie działa w

dwóch grupach wiekowych - grupa młodsza, prowadzona przez Elżbę Komstę, zaprezentowała przedstawienie „O żabkach w czerwonych czapkach”, grupa starsza, pracująca pod moim okiem, pokazała komedię pt. „O smoku wawelskim”. Teatrzyk „Stonoga” ze SP im. Jana

Pawła II w Tomaszowicach, pod kierunkiem Elżbiety Dykiel, wystąpił w inscenizacji pt. „Baśniowy ambaras”. Zespół teatralny ze SP im. Bolesława Prusa w Płouszowicach zaprezentował trzy skecze z cyklu „Bzdury popkultury” - „Akwizytor”, „Szajs dress” oraz „Król jest tylko jeden”. Instruktorem aktorów z Płouszowic jest Marcin Klimowicz.

Wszystkie przedstawienia przygotowane były z wielką starannością i dbałością o szczegóły. Uwagę zwracały pięknie wykonane rekwizyty, ciekawa scenografia oraz kostiumy. Na scenie zaprezentowało się w sumie blisko stu młodych aktorów. Fakt ten napawa optymizmem i świadczy o tym, że teatr jest dziedziną sztuki, która wciąż się rozwija, oddziałuje na ludzi należących do różnych pokoleń, a jej wartości nie sposób przecenić.

Edyta Szczerbicka

Jastkowska Akademia Młodzieży Ambitnej

JAMA, czyli Jastkowska Akademia Młodzieży Ambitnej, to grupa działająca od 3 lat w Jastkowie. Wśród jej członków są młode osoby w wieku 11-19 lat. JAMA zajmuje się głównie działalnością teatralną, ale organizuje również wyjazdy, spotkania tematyczne, warsztaty i wiele innych ciekawych wydarzeń. W 2015 roku, dzięki przychylności ks. Pawła Kuzioły, wzięła udział w konkursie dla organizacji pozarządowych ogłoszonym przez Gminę Jastków i włączyła się w obchody stulecia bitwy pod Jastkowem. Wkład grupy w tę rocznicę polegał na wykonaniu unikalnych puzzli z fotografii uczestników zeszłorocznego festynu rodzinnego. Puzzle te można oglądać w szkole w Jastkowie. W ramach projektu młodzież pomagała również w organizacji II Wyścigu Legionów oraz przygotowała i zaprezentowała przedstawienie „Król Wschodzącego Słońca”.

Działalność JAMY nie zaczęła się jednak w 2015 roku. Swoją pierwszą Noc Kultury, której głównym celem była integracja grupy, wspólna zabawa i promowanie kultury młodzież zorganizowała w roku 2014. W tym samym roku grupa

przeprowadzała wywiady z rodzinami, które zakończyły się symposium na temat dobrych praktyk w rodzinie oraz pomagała przy organizacji ogólnopolskiego wyścigu kolarskiego w 99. rocznicę bitwy Legionów Polskich pod Jastkowem. W ramach podziękowania wolontariusze otrzymali medale i dyplomy za pomoc w organizacji wyścigu od Lubelskiego Towarzystwa Cyklistów, które wręczył pan Janusz Gula.

W ramach swojej działalności JAMA realizuje różne ciekawe przedsięwzięcia. Można nas znaleźć na Facebooku, prowadzimy własnego bloga, a relacje z naszych przedstawień można zobaczyć na portalu You Tube. W najbliższym czasie planujemy znacznie poszerzyć swoją działalność. Chcemy zorganizować grę terenową, przygotować przedstawienie z okazji 700. lecia powstania Dąbrowicy oraz przeprowadzić konkurs recytatorski.

JAMA to bardzo operatywna młodzież, aby zrobić na swoją działalność organizuje kiermasze ciast oraz różnego rodzaju zbiórki. Akademia serdecznie zaprasza do wspólnych działań.

Konstancja Gałat

FOT. ARCHIWUM JAMA

Wakacje bez alkoholu

Panie i Panowie Przedsiębiorcy, Właściciele Sklepów, Sprzedawcy!

W swojej codziennej pracy spotykacie Państwo wielu młodych ludzi, którzy chcieliby kupić w Waszym sklepie napoje alkoholowe. Wiemy, że jest to dla was trudna sytuacja i że odmawiając sprzedaży alkoholu osobom nieletnim czasem czujecie się trochę niepewnie. Przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim jest ważne. Alkohol jest jednym z największych zagrożeń dotyczących dziś młodych ludzi. Jest częstą przyczyną poważnych problemów i zwiększa ryzyko wystąpienia wielu niebezpiecznych sytuacji, takich jak wypadki drogowe, konflikty z prawem, utonięcia, zwiększa prawdopodobieństwo, że młody człowiek stanie się ofiarą lub sprawcą przemocy.

W tej sytuacji zwracamy się do Państwa z apelem – nie tylko jako sprzedawców, ale również, a może przede wszystkim, jako rodziców oraz odpowiedzialnych dorosłych:

Nie sprzedajcie i nie podajcie piwa, wina, wódki ani żadnych napojów alkoholowych osobom, które nie ukończyły 18. roku życia! Aby się o tym przekonać i mieć pewność, iż nie popełniacie przestępstwa – macie prawo zażądać dokumentu potwierdzającego wiek klienta. To prawo daje Wam art. 15 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, który mówi:

„W przypadku wątpliwości co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy”

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi sprzedaż alkoholu nieletnim jest przestępstwem. Sąd karne orzekające w takich sprawach mogą nie tylko ukarać wysoką grzywną, ale także orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy. Sąd może również jako dodatkową karę orzec zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na sprzedaży lub podawaniu napojów alkoholowych.

Sprzedając jedną butelkę piwa niepełnoletniej dziewczynie lub chłopcu naprawdę można stracić wiele. Informujemy, że przez cały rok uprawnione służby przeprowadzają obserwację i kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Wiemy, że wśród Państwa jest wielu uczciwych sprzedawców, którzy oprócz roli handlowca stawiają się w roli obywatela i zwracają uwagę komu sprzedają alkohol. Chcemy aby każdy z Państwa miał świadomość, że sprzedaż alkoholu nieletnim to nie tylko przestępstwo, ale także szkoda wyrządzona młodym człowiekowi, jego rodzicom i najbliższym.

Wójt Gminy Jastków, Teresa Kot

Akademie Kultury

Poszczególne placówki Akademii Kultury w Gminie Jastków działają przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Jastkowie w oparciu o ustawę o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Nadrzędnym celem Akademii jest edukacja kulturalna mieszkańców obszarów wiejskich. Oferta Akademii jest skierowana zarówno do dzieci i młodzieży, jak też do dorosłych, w tym do osób starszych w naszej gminie. Szczególnie ważnym zadaniem jest kreowanie aktywności sprzyjających wychowaniu do bycia aktywnym uczestnikiem i odbiorcą, ale też twórcą procesu edukacji kulturalnej.

W bieżącym roku Akademia funkcjonuje w siedmiu miejscowościach: Jastkowie, Dąbrowicy, Moszenkach, Tomaszowicach, Snopkowie, Ługowie i Ożarowie. Spotkania odbywają się cztery razy w tygodniu. Każdy mieszkaniec gminy ma prawo uczestniczyć w różnych formach działalności kulturalnej realizowanej w placówkach samorządowych. Szczególna oferta skierowana jest dla dzieci. Mogą one pod opieką rodzica lub opiekuna i fachowym okiem wykwalifikowanych instruktorek spędzać czas z innymi dziećmi.

Specjalnie zorganizowane zajęcia sprzyjają budowaniu postawy aktywnego uczestnika i twórcy kultury, rozwijaniu zainteresowań artystycznych – twórczości plastycznej, muzycznej, teatralnej, literackiej, czytelniczej i językowej. Ważnym aspektem działania placówek jest uwalnianie na piękno otaczającej rzeczywistości oraz rozbudzanie przeżyć estetycznych. Rozwijanie swobodnego, twórczego wyrażania własnych przeżyć i myśli w twórczości artystycznej. To także celebrowanie wydarzeń, świąt i uroczystości związanych z życiem lokalnym i krajo-

wym – festyny, rocznice, święta wynikające z kalendarza i pór roku oraz ciekawe wycieczki krajoznawczo-turystyczne.

Kolejnym aspektem działania Akademii jest rozbudzanie zainteresowań czytelnicy oraz kształtowanie postawy aktywnego czytelnika oraz umożliwianie dostępu do różnych źródeł, instytucji, miejsc – dóbr kultury. Są to stałe wizyty w bibliotekach, gromadzenie „księgozbioru” wewnętrznego, wyjazdy do teatru, kina, zapraszanie grup teatralnych zewnętrznych.

Akademia to także miejsce wspierania mieszkańców, w tym dzieci, do realizowania stylu życia sprzyjającego zachowaniu zdrowia psychicznego i fizycznego, między innymi poprzez lansowanie różnych form aktywnego spędzania czasu wolnego, rekreacji i wypoczynku, inspirowanie do

wielopokoleniowej aktywności fizycznej, dostarczanie wiedzy i umiejętności z zakresu umiejętności wspierania dzieci we wszechstronnym rozwoju, i inne.

Akademia to również miejsce odkrywania i wykorzystania potencjału lokalnych twórców – organizowanie z nimi spotkań autorskich, czerpanie z ich zasobów artystycznych (utwory, prace plastyczne, działania KGW), zapraszanie do wspólnego świętowania i pracy.

Zapraszamy mieszkańców Gminy Jastków do aktywnego uczestnictwa w zajęciach Akademii Kultury. Szczególnie zachęcamy dzieci, które pod okiem fachowca będą mogły rozwijać swoje umiejętności oraz pogłębiać wiedzę w zakresie szeroko pojętej edukacji kulturalnej.

Kamil Ziółkowski; Zofia Ptasznik

Dobry Samarytanin przykładem miłosierdzia

Papież Franciszek ogłosił rok 2016 Rokiem Miłosierdzia Bożego. Naszym zdaniem szczególnym wzorem miłości dla drugiego człowieka jest Dobry Samarytanin, o którym mówi Ewangelia św. Łukasza (Łk, 10, 30-38): „Pewien człowiek schodził z Jerozolimy do Jerycha; wpadł w ręce złodziei. Ci nie tylko, że go obdarli, lecz jeszcze rany mu zadali i zostawili na pół umarłego i odeszli. Przypadkiem przechodził tą drogą pewien kapłan; zobaczył go i minął. Tak samo lewita, gdy przyszedł na to miejsce i zobaczył go i minął. Pewien też Samarytanin będąc w podróży, przechodził również obok niego. Gdy go zobaczył, wzruszył się głęboko, podszedł do niego i opatrzył mu rany, zalewając je oliwą i winem; potem wsadził go na swoje bydle, zawiózł do gospody i pielęgnował go. Następnego dnia wyjął dwa denary, dał je gospodarzowi i rzekł: »Miej o nim staranie, a jak więcej wydasz, ja oddam tobie, gdy będę wracał«. Który z tych trzech okazał się według twego zdania, bliźnim tego, który wpadł w ręce złodziei? On odpowiedział: »Ten, który mu okazał miłosierdzie«. Jezus mu rzekł: »Idź, i ty czyn podobnie«.

A jak my, chrześcijanie, postępujemy w podobnych sytuacjach? Czy trochę pomagamy bliźnim? Ile razy przechodzimy obok człowieka leżącego na ziemi, który przecież może być chory? Pomoc cedujemy na innych, znajdując błahe wytłumaczenia - wizyta u znajomych, zakupy, oglądanie meczu... A przecież ten człowiek może potrzebować szybkiej pomocy lekarskiej, zagrożone może być jego życie. Mamy też obok siebie wielu ludzi biednych. Czy użyczamy im potrzebnych artykułów? Nie. Najczęściej omijamy z daleka, przekonani, że: „z biednymi nie ma co się zadawać; my mamy pieniądze, pracę, dobre stosunki towarzyskie; po co

nam jakiś człowiek z marginesu społecznego...”. A gdyby to nam coś się stało? Gdybyśmy to my ulegli jakiemuś wypadkowi? Co wtedy? Kto nam pomoże? Czy moglibyśmy liczyć na szybką reakcję osób przechodzących obok nas? A gdybyśmy stracili pracę? Powodem jest to automatycznie obniżenie statusu społecznego i konieczność proszenia o zasiłki dla bezrobotnych. Wiemy jak trudne jest dzisiaj znalezienie pracy. Każdemu z nas grozi bezdomność i konieczność szukania pomocy u innych. Może wtedy zdarzyć się tak, że pomocy udzieli nam osoba, którą wcześniej ominęliśmy.

W takich i podobnych sytuacjach przychodzi na myśl

fragment Ewangelii św. Jana, gdzie czytamy: „Jezus natychmiast udał się na Górę Oliwną, ale o brzasku zjawił się znów w świątyni. Cały lud schodził do niego, a on usiadłszy nauczał ich. Wówczas uczeni w Piśmie i faryzeusze przyprowadzili do niego kobietę, którą pochwycono na cudzołóstwie, a postawiwszy ją pośrodku, powiedzieli do niego: »Nauczycielu, tę kobietę dopiero pochwycono na cudzołóstwie. W prawie Mojżesz nakazał nam takie kamienować. Ty co mówisz?«. Mówili to wystawiając go na próbę, aby mieli o co go oskarżyć. Lecz Jezus nachyliwszy się pisał palcem po ziemi. A kiedy w dalszym ciągu go pytali, podniósł się i

rzekł do nich: »Kto z Was jest bez grzechu, niech pierwszy na nią rzuci kamień«. I po wtórnie nachyliwszy się pisał na ziemi. Kiedy to usłyszeli, wszyscy jeden po drugim zaczęli odchodzić, poczynając od starszych, aż do ostatnich. Pozostał tylko Jezus i kobieta stojąca na środku. Wówczas Jezus podniósł się rzekł do niej: »Kobieto, gdzie oni są? Nikt cię nie potępił?«. A ona odrzekła: »Nikt Panie!«. Rzekł do niej Jezus: »I ja ciebie nie potępiam! Idź, a od tej chwili już nie grzesz!«.

Jak wielka miłość i przebaczenie płynie od Jezusa! Ta przypowieść uczy nas, że nie ma ludzi bez grzechu, oprócz samego Boga. My również jesteśmy grzeszni, dlatego powinniśmy przebaczać i okazywać miłosierdzie w stosunku do innych, nawet najbardziej zagorzałych grzeszników. Tak nas naucza Jezus Chrystus, który przyszedł do nas po to, by umrzeć za nasze grzechy. Nie możemy zapominać też o tym, że jesteśmy narażeni na ataki Złego Ducha, które przybierają różne formy. Najlepszą obroną przed nim jest dobra spowiedź i Koronka do Bożego Miłosierdzia, którą Jezus Chrystus przekazał Św. Siostrze Faustynie Kowalskiej mówiąc: „Wysłałam Ciebie do całej ludzkości z moim miłosierdziem”. Święta Siostra Faustyna jest darem Boga dla naszych czasów, wielkim mistykiem, mistrzynią życia duchowego. Jest prorokiem, który przypomina biblijną prawdę o miłości miłosiernej Boga do każdego człowieka i ciągle wzywa każdego z nas do głoszenia jej światu świadectwem życia, czynem, słowem i modlitwą. Nie wolno nam zapomnieć, szczególnie w tym Roku Miłosierdzia Bożego, że miłosierdzie jest wyższą miarą miłości.

Halina i Bogdan Błach

Światowe Dni Młodzieży w diecezji

W 1984 roku, na placu św. Piotra w Watykanie, odbyło się międzynarodowe spotkanie młodzieży z papieżem Janem Pawłem II. Było ono związane z obchodami jubileuszu odkupienia. Z tej okazji papież wręczył młodym krzyż, który stał się później jednym ze znaków Światowych Dni Młodzieży. Dziś znany jest jako Krzyż Światowych Dni Młodzieży.

Od roku 2000 wraz z krzyżem wędruje ikona Matki Bożej – **Salus Populi Romani**. W marcu roku 1985, ogłoszonym przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Młodzieży, odbyło się międzynarodowe spotkanie młodych w Watykanie. W tym właśnie roku papież oficjalnie ogłosił ustanowienie Światowych Dni Młodzieży. Pierwszy ŚDM datuje się na rok 1986. Po śmierci Jana Pawła II kontynuatorem pięknego dialogu Kościoła z młodymi i wielkim orędownikiem Światowych Dni Młodzieży stał się emerytowany papież Benedykt XVI, a w lipcu 2013 r. z młodzieżą w Rio de Janeiro spotkał się papież Franciszek.

Symbole ŚDM dotrą również do naszej diecezji. Termin ich peregrynacji w diecezji lubelskiej przypada w dniach 22 sierpnia - 5 września 2015. Drugim elementem przygotowującym nas na przeżycie ŚDM wraz z papieżem Franciszkiem w Krakowie w 2016 jest coroczne przeżywanie ŚDM w wymiarze diecezjalnym w Niedzielę Palmową. Obchody będą trwać 3 dni i składać się z drogi krzyżowej na Majdanku (piątek 27.03, godz.18.00), forum młodych na KUL (temat - „Jak zbudować dobry związek?”; sobota 28.03, godz. 9.00-18.00), i święta młodych (uwielbienie na Placu Litewskim, a następnie msza św. z księdzem arcybiskupem; Niedziela Palmowa, 29.03 godz. 11.30-14.00).

Każde ŚDM wymagają dobrego przygotowania formacyjnego. W tym celu, co roku Ojciec Święty kieruje do młodych całego świata specjalne orędzie, które jest kanwą pracy formacyjnej. ŚDM w Krakowie w 2016 roku przebiegać będą pod hasłem: *Błogosławieni miłośni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią* (Mt 5,7). Program przygotowań opiera się na następujących słowach Biblii: Rok 2014:

Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie; rok 2015: Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą.

W Dąbrowicy

Jednym z elementów, który w największym stopniu będzie dotyczył naszej wspólnoty parafialnej jest przyjęcie pielgrzymów w naszej parafii. Dzięki temu nawet osoby, które nie będą miały możliwości wyjazdu na spotkanie z papieżem w Krakowie, będą mogły uczestniczyć w tym święcie. Najważniejsza jest tu chęć przyjęcia pielgrzymów do swojego domu. Program dni w diecezjach powinien uwzględniać zarówno wymiar duchowy (codzienna eucharystia i wspólna modlitwa, pielgrzymki do sanktuariów czy spotkania w grupach), jak również integracyjny (np. ognisko, dyskoteka, inne formy zabawy, spotkania z rodzinami, wycieczki krajoznawcze i zwiedzanie miejsc historycznych), czy kulturalny (poznawanie polskiej tradycji i kuchni, wspólny udział w wydarzeniach kulturalnych - koncertach/festiwalach). Oczekiwania gości zza granicy to poznanie polskiej religijności i związanej z nią kultury, wspólne przeżywanie wiary, odwiedzenie miejsc związanych ze św. Janem Pawłem II, a także poznanie walorów turystycznych naszego regionu.

Kolejnym elementem przygotowującym ŚDM jest *Bilet dla Brata*. Akcja ta ma na celu dofinansowanie uczestnictwa w ŚDM 2016 pielgrzymów i wolontariuszy z trzynastu krajów Europy Wschodniej i Zakau-

kazia. Te kraje, to: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Litwa, Mołdawia, Rosja, Tadżykistan, Turkmenistan, Ukraina i Uzbekistan. Pomoc jest dedykowana grupom młodzieży (parafie, wspólnoty, szkoły itp.), które rozpoczną przygotowania – duchowe i logistyczne – do udziału w ŚDM i będą potrzebowały wsparcia finansowego.

L4 – każdy może pomóc

Jeżeli sądzisz, że z powodu choroby nie możesz nic zrobić, to prosimy pokornie, byś ofiarował/ofiarowała część swojego cierpienia w intencji młodych Polek, Polaków i młodzieży z całego świata. Jezus często przychodził do ludzi cierpiących. Są mu oni szczególnie bliscy, ponieważ mogą mieć współudział w jego cierpieniu na krzyżu. Jan Paweł II często podkreślał, że chorzy są bogactwem Kościoła. Nasi duchowi ofiarodawcy będą mogli być wpisani do Księgi Modlitwy, która zostanie ofiarowana papieżowi Franciszkowi podczas spotkania z młodymi w Krakowie w 2016.

Opracował Grzegorz Cabon

Odjazdowe bibliotekarki

Tydzień Bibliotek corocznie organizowany w dniach 8-15 maja jest ogólnopolskim programem promocji czytelnictwa i bibliotek, który ma na celu podkreślanie roli czytania i bibliotek w poprawie jakości życia, edukacji oraz zwiększanie prestiżu zawodu bibliotekarza i zainteresowania książką mieszkańców społeczeństwa.

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Jastkowie rozpoczęliśmy go akcją pt. „Odjazdowy Bibliotekarz”, w której bibliotekarze, czytelnicy i miłośnicy książek oraz rowerów, przejeżdżając przez okolicę, mogą przyjemnie i aktywnie spędzić wiosenne popołudnie w gronie osób o podobnych pasjach. Czytelnicy naszej biblioteki rajd rowerowy odbyli w niedzielę 8 maja. Trasa prowadziła przez Jastków Podleśny i Piotrawin, gdzie na chwilę zatrzymaliśmy się przy zabytkowej kapliczce przydrożnej. Na mecie rajdu – w ogrodzie biblioteki wspólnie rozpaliliśmy ognisko i upiekliśmy kielbaski.

Impreza plenerowa pt. „Czytanie nad Ciemiegą” – skierowana była do dzieci z Akademii Kultury - były wspólne zabawy na placu zabaw, czytanie książek i oczy-

wiście pyszny poczęstunek – grillowane kielbaski i truskawkowe ciasto.

12 maja Tydzień Bibliotek świętowaliśmy z uczniami ze Szkoły Podstawowej w Jastkowie. W ramach konkursu czytelniczego odbyło się głośne czytanie wybranych tekstów literackich przez uczniów z klasy drugiej. Dzieciom z Akademii Kultury czytanie starszych kolegów i koleżanek bardzo się podobało, chętnie bili brawa, a na koniec gratulowali i wręczali nagrody.

Odwiedzili nas także najmłodszy uczeń

wie Szkoły Podstawowej w Jastkowie, którzy wytrwale uczą się samodzielnego czytania, lubią oglądać obrazki, a jeszcze bardziej słuchać jak czytają dorośli. Wykazali się dużą znajomością literatury dziecięcej - bez problemu odgadywali zagadki literackie i przyporządkowywali obrazki do tytułów książek. Przedszkolaki zapoznawali się również z pracą bibliotekarza, dowiedzieli się jak dbać o wypożyczone książki i oczywiście każdy wypożyczył coś dla siebie.

Anna Wójcik

Rozwijamy kompetencje czytelnicze

„Czytajmy, bo czytanie jest drugim życiem” – apelował kiedyś patron naszej szkoły, Józef Ignacy Kraszewski. Prawdę tę od zawsze przekazują wszystkim uczniom ich nauczyciele, starając się zaszczyć w nich miłość do literatury. Tak dzieje się, oczywiście, i w naszej szkole, w efekcie nasi uczniowie czytają coraz więcej, a biblioteka to miejsce wręcz obiegane.

W tym roku – poświęconym między innymi rozwojowi czytelnictwa nieco zmodyfikowaliśmy działania. Kontynuujemy, rzecz jasna, dotychczasowe, takie jak konkursy recytatorskie i plastyczne związane z utworami literackimi, spotkania w ramach Dyskusyjnego Klubu Edukacyjnego czy akcję „Czytam ja, czytasz ty, czytamy” (w ramach której uczniowie nawzajem polecają sobie ciekawe ich zdaniem lektury). Ponadto wprowadziliśmy systematyczne czytanie nie tylko

w czasie zajęć lekcyjnych, ale też w świetlicy (rano i po południu).

Poszerzyliśmy też akcję „Czytam ja, czytasz ty, czytamy”. Cieszy się dużym uznaniem wśród dzieci, a my, nauczyciele, cieszymy się, że możemy rozwijać czytelnictwo wśród najmłodszych uczniów i proponować im doskonałą

alternatywę spędzania wolnego czasu, zabierając w podróż wraz z bohaterami książek. We wszystkich klasach młodszych odbywa się cotygodniowe czytanie wybranych pozycji książkowych. Przeczytane książki inspirowały do rozmów i dyskusji, rozwijają wyobraźnię, uczą budowania spójnych i logicznych wypowiedzi oraz

kultury słowa. Co miesiąc spotykają się wszystkie klasy razem. Czytamy wówczas utwory naszego patrona, najczęściej bajki i baśnie. Na te spotkania zapraszamy gości, którzy chętnie uczestniczą i z wielką ochotą czytają dzieciom. Cyklicznym spotkaniom czytelniczym towarzyszą działania uzupełniające - konkursy plastyczne, literackie, wystawy prac, pisanie twórczych opowiadań i baśni inspirowanych lekturą.

W tym roku zaczęliśmy też tworzenie naszej własnej, szkolnej kolekcji audiobooków – każdy chętny uczeń może nauczyć się pięknie czytać dowolną baśń i zgłosić na nagranie. Pierwsze zarejestrowane utwory już czekają na okładki i niedługo trafią na biblioteczną półkę.

Walentyna Nowocień, Maria Jastrzębska-Szcutnik

Festyn rodzinny - wspólnie odkrywamy świat

Gminna Biblioteka Publiczna

Na swoim stoisku zaprezentowała rekonstrukcję izby wiejskiej z pierwszej połowy XX wieku, obrazującą życie codzienne mieszkańców wsi ziemi lubelskiej sprzed około 100 lat. Wśród eksponatów znalazł się sprzęt gospodarstwa domowego, stroje codzienne i odświętne, zabawki oraz dekoracje pomieszczeń. Do obejrzenia udostępniono również wystawę starych fotografii „Historia z naszych domów”. Dzieci miały okazję własnoręcznie ubić masło w masielnicy i obejrzeć pokaz wykonania białego sera. Odbyła się również degustacja wytworzonych produktów.

Coś z niczego

Stoisko zorganizowali nauczyciele ze szkoły w Tomaszowicach. Dzieci robiły tu obrazki z rolek po papierze toaletowym i skrawków bibuły, tulipany z papieru do drukarek oraz projekty ubrań ze ścinków tkanin i sznurka, którymi „ubierały” gotowe sylwetki pań lub panów.

Zabytkowe pojazdy

Miłośnicy starych i nietypowych samochodów zaprezentowali swoje wozy na stoisku festynowym. Pokaz zorganizował pan Leszek Gardyński. Nie tylko dzieci, ale i dorośli chętnie zaglądali pod maski sprawdzając jak to jest zrobione.

Zabłyśnij z gimnazjum-

Pod takim hasłem społeczność szkolna zaprosiła wszystkich uczestników festynu do wspólnej zabawy. Razem z nami odkrywaliście sekrety elektroniki, elektryczny tester zręczności pozwolił poznać wszystkim pokłady własnej cierpliwości, rozwiązując zagadki matematyczne ćwiczyliśmy logiczne myślenie, udało się przeprowadzić eksperymenty z dziedziny fizyki i informatyki. Razem graliśmy w gry edukacyjne, rozwiązywaliśmy quizy językowe, nasi

młodszy koledzy i koleżanki mogli pochwalić się talentem plastycznym i artystycznym. Gratulujemy! Ponadto odbył się pokaz: „Z modą przez wieki i kontynenty”, podczas którego poznaliśmy tajniki życia ludzkości.

KGW Panieńszczyzna-Jastków

Jako atrakcję dla najmłodszych i nie tylko, panie z Koła przygotowały loterię fantową. Dużo fantów wykonały członkinie Koła, specjalizujących się w tworzeniu przedmiotów z wikliny papierowej. Wazony, koszyki, butle i słoiki uzupełniono słodyczkami. O pomoc w stworzeniu tego słodkiego fantu Koło zwróciło się do sponsorów m.in.: Urząd Gminy, p. Marta Soldek, Bank w Cycowie z/s w Jastkowie, Cukiernia Williams, Delikatesy p. Jerzego Sztorca, Szklarnia p. Wicińskich. Zależnie Zebrane fundusze przeznaczone zostaną na dofinansowanie wycieczki dla dzieci.

Przyroda to przygoda

Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Jastkowie na swoim stoisku zachęciła, aby dzieci młodsze sklejały i dekorowały motylki ze spinaczy, papieru oraz pianki, żabki z talerzyków papierowych, a także kwiatuszki z pasków papieru. Dzieci starsze konstruowały swój osobisty barometr do przewidywania pogody, korzystając z plastikowych kubeczków i słomek. Szkolne Koło PCK zachęcało do układania puzzli „Narządy Wewnętrzne Człowieka”, wykonywania postaci zwierząt z balonów i puszczania baniek mydlanych. Koło Origami proponowało wykonanie wiosennej zakładki do książki z motylem i tulipaniem. Wspólne odkrywanie praw przyrody wiele dzieci nauczyło, przede wszystkim dało dużo radości!

Szkoła Podstawowa w Płouszowicach

przygotowała stoisko pt. „W zdrowym ciele, zdrowy duch”. Uczestnicy festynu wykonywali skłony, przysiady, podskoki, pajacyki itp. lub ćwiczenia umysłowe. Za poprawnie wykonane zadanie otrzymywali w nagrodę koktajl owocowy, na który składały się: jabłko, kiwi, malina, truskawka, pomarańcza, listki mięty, jogurt naturalny, woda gazowana, które po zmiksowaniu blenderem nabierały magicznej mocy. W tak upalny dzień nasz koktajl był wspaniałym napojem zdrowotnym gaszącym pragnienie.

Ożarów pełen czarów

Nauczyciele Szkoły Podstawowej w Ożarowie w czasie festynu rodzinnego w Jastkowie pomagali dzieciom odkrywać właściwości różnorodnych substancji chemicznych organizując pokaz eksperymentów przyrodniczych. Wszystkie osoby zainteresowane zjawiskami zachodzącymi w otaczającym nas świecie mogły np. zbadać proces, dzięki któremu balonik ulega samoistnemu pompowaniu, czy przekonać się dlaczego pieprz „ucieka” od płynu do mycia naczyń.

Uczestnicy mogli również zaobserwować działanie niezwyklej lampy oraz samoistne przemieszczanie się kolorowego płynu ze szklanki do szklanki. Chętni mieli okazję namalowania kolorowego obrazu na mleku. Zwołennicy aktywności fizycznej oraz poszukiwacze przygód mogli wziąć udział w grze terenowej polegającej na zdobywaniu kolejnych punktów poruszając się po wyznaczonym terenie przy wykorzystaniu mapy oraz rozwiązywaniu zadań związanych z tajemnicami przyrody. Młodzi aktorzy należący do grupy teatralnej „Iskierki” zaprezentowali się na scenie w komediowym spektaklu pt. „Smok Wawelski”.

Fotoreportaż z festynów na stronach 16-17

Festyn rodzinny - wspólnie odkrywamy świat

W krainie stawów

Ciemiega bierze swój początek poza gminą Jastków, w Motyczu. Nie jest to typowe źródło, a rozległe zagłębienie typu młaki, dość mocno porośnięte krzewami i drzewami. Po kilkudziesięciu metrach przyjmuje formę skoncentrowanego cieku o niewielkim przepływie, płynącego w kierunku północno-zachodnim. Kierunek ten utrzymuje aż do okolic Mosznej, gdzie dość ostro skręca najpierw na północ i wreszcie na północny wschód. Dalej, w okolicy Ożarowa, dochodzi do niej jedyny jej stały dopływ – Struga Tomaszowska. Pomiędzy Moszenkami a Wysokim Ciemiega skręca po raz kolejny, by przyjąć kierunek wschodni, który utrzymuje się właściwie aż do ujścia do Bystrzycy w Sobianowicach.

Długość całego biegu rzeki to około 41 kilometrów, z czego w obrębie gminy Jastków 19km. Zlewnia rzeki to powierzchnia około 157 km², a co ciekawe, w całym przebiegu przyjmuje jedynie jeden stały dopływ, o którym wspomniano wyżej. Nieznaczne ilości wody doprowadzają do Ciemiegi liczne rowy melioracyjne zasilane opadami atmosferycznymi. Przepływ wody w odcinku ujściowym do Bystrzycy szacuje się na około 0,5 m³/sekundę.

Warunki hydrogeologiczne powodują, że ilość prowadzonej wody w Ciemiedze uzależniona jest od zasilania podziemnego, czyli źródeł. Najwięcej z nich występuje w środkowym biegu rzeki, poniżej Jastkowa. Znaczna ich część to źródła w obrębie koryta rzeki, o charakterze naporowym, w których woda wypływa pod ciśnieniem. Proces ten prowadzi do unoszenia się drobinek piasku w wodzie. Daje to efekt wizualny wybuchających podwodnych gejzerów.

Mimo narastającego dość silnego wpływu człowieka na rzekę, między innymi przez ciągle funkcjonującemu w bliskim sąsiedztwie rolnictwo uprawowemu, woda w rzece jest stosunkowo dobrej jakości, klasyfikowana w I lub II klasie czystości. Sprzyja temu charakter zasilania rzeki (źródła podziemne) oraz licznie wybudowane w środkowym jej biegu stawy, które wychwytyują znaczną część zanieczyszczeń ze spływających wód opadowych. Należy też zauważyć, że stan wody sukcesywnie się polepsza. Jest to efekt działań Gminy Jastków w zakresie inwestycji w uporządkowaną gospodarkę komunalną. Budowa oczyszczalni ścieków w Snopkowie oraz sieci kanalizacji sanitarnej w dużej mierze odciążała ekosystem i samą rzekę przed skutkami z często nieszczelnych zbiorników ścieków czy nielegalnych zrzutów ścieków do rzeki.

W roku 1990 utworzono Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Ciemiegi”

(OCK). W obrębie gminy Jastków obejmuje on jedynie tereny przygraniczne w Snopkowie. Planowane jest rozszerzenie zakresu OCK w górę rzeki.

Na odcinku Jastków-Snopków o długości około 5,5 km, dolina rzeki wyraźnie się zwęża, ma szerokość 200-300m, koryto zaś się rozszerza do 2-3 metrów, a rzeka prowadzi o koło 300

litrów wody na sekundę (Fot. 1b). Co charakterystyczne, na tym odcinku przebieg rzeki jest niemalże równoleżnikowy, o kierunku wschód-zachód, mimo że dość ochoczo meandruje ona niewielkimi zakolami. Brzegi doliny na tym odcinku są wyraźnie wzniesione, nawet do 20 metrów ponad dno. Całej dolinie rzecznej towarzyszą boczne wąwozy, a tuż przy granicy gminy Jastków bardzo efektowne pionowe ścianki lessowe o wysokości do 7 metrów.

Warunki hydrogeologiczne panujące na tym odcinku rzeki oraz licznie występujące źródła podziemne dały możliwość budowania stawów rybnych. Na całym obszarze Krainy stawów jest ponad 60 różnej wielkości stawów, z czego aż 30 w obrębie Snopkowa – na odcinku zaledwie 1,5 km. Układ stawów jest najczęściej prostopadły do biegu rzeki. Wynika to ze struktury osadniczej i pośrednio z podziałów geodezyjnych. Typowym jest układ: od drogi budynek, dalej w kierunku rzeki ogród przydomowy lub łąka i wreszcie staw rybny, który groblą niemal przylega do koryta rzeki.

Znaczna część obiektów jest w dobrym stanie, z regularnie koszonymi groblami i oczyszczoną z zielonego kożucha glonów i roślin wodnych taflą wody. W ostatnich latach wyraźnie zaznacza się zmiana funkcji stawów i działek przyległych - z

typowo hodowlanej na rekreacyjną. Powstają bardzo wypielegnowane uroczyska, w których można zaznać ukojenia od szalu dnia codziennego.

Obszar ten, dzięki sporym zasobom w o d - nym, obfituje w wiele gatunków roślin, a te przyciągają liczne zwierzęta. Naturalne zbiorowiska roślin nadrzecznych z dominującą olszną i wierzbą oraz rozwiniętą roślinnością przykorytową i szuwarową, obfitują w wiele gatunków zwierząt. Swoje schronienie znajdują tam ptaki (m.in. kaczki krzyżówki, trzciniaki, perkozy, czaple), ssaki (z coraz liczniejszym bobrem, który w wielu przypadkach swoimi działaniami doprowadza do szkód gospodarczych) oraz urocz ożywiające przedwieczną i nocną ciszę swoim kumkaniem różne gatunki płazów. O wspomnianej czystości wody świadczy również występowanie w rzece raków.

Dobra jakość wody rzecznej daje możliwość bytowania różnych gatunków ryb. Z tych zasobów korzystają mieszkańcy, którzy w ramach aktywnego spędzania czasu wolnego rozstawiają na brzegu rzeki sprzęt wędkarski i oczekują na drgnięcie spławika zwiastujące branie ryby. Z relacji wędkarzy wynika, że można tu złowić pstragi, liny, płocie, szczupaki, a po spuszczeniu wody w stawach - również karpie. Wędkarzy można również spotkać nad dużym stawie przy pałacu oraz na zbiorniku wodnym przy oczyszczalni ścieków w Snopkowie.

Dobra jakość wody rzecznej daje możliwość bytowania różnych gatunków ryb. Z tych zasobów korzystają mieszkańcy, którzy w ramach aktywnego spędzania czasu wolnego rozstawiają na brzegu rzeki sprzęt wędkarski i oczekują na drgnięcie spławika zwiastujące branie ryby. Z relacji wędkarzy wynika, że można tu złowić pstragi, liny, płocie, szczupaki, a po spuszczeniu wody w stawach - również karpie. Wędkarzy można również spotkać nad dużym stawie przy pałacu oraz na zbiorniku wodnym przy oczyszczalni ścieków w Snopkowie.

Nie tylko przyroda

Obszar krainy stawów, jak i całego przebiegu Ciemiegi, to nie tylko ogromne walory przyrodnicze, ale też bogate zasoby kulturowe. Te zaś to nie tylko zagospodarowana stawami dolina i mozaika pół

uprawnych mające swój niezapomniany koloryt, ale też przydrożne figury, krzyże i kapliczki, czy znacznie większe obiekty, jak park z pałacem w Snopkowie. Szczególnie ciekawe są zachowane do dnia dzisiejszego wiejskie chaty o tradycyjnym, lubelskim układzie.

Wzdłuż drogi powiatowej Jastków-Snopków znajduje się kilka przydrożnych krzyży. Z tymi obiektami, które wtopiły się w lokalny krajobraz i są stale pielęgnowane przez mieszkańców, wiąże się różne historie. Często są miejscami spotkań mieszkańców na nabożeństwach majowych i czerwcowych, typowych dla polskiej tradycji i kultury. Niektóre z tych sakraliów zachowały inskrypcje wskazujące na rok ufundowania. Tak jest w przypadku kapliczki i jednego z krzyży przydrożnych w Snopkowie. Kapliczka, zlokalizowana przy skrzyżowaniu dróg, poświęcona Matce Bożej, postawiona została w roku 1905. Jest to typowa drewniana kapliczka domkowa, z niewielkim ołtarzykiem w środku i obrazem Matki Bożej. Otoczenie dość skromne, górują w nim wiekowe lipy uzupełnione kilkoma jałowcami płozącymi. Wspomniany zaś krzyż przydrożny stoi prawie w połowie drogi między skrzyżowaniem z opisaną kapliczką, a skrzyżowaniem z drogą wojewódzką 809. Jest to krzyż drewniany z roku 1953. Wznosząc się nad drogą

Bożej. Otoczenie dość skromne, górują w nim wiekowe lipy uzupełnione kilkoma jałowcami płozącymi. Wspomniany zaś krzyż przydrożny stoi prawie w połowie drogi między skrzyżowaniem z opisaną kapliczką, a skrzyżowaniem z drogą wojewódzką 809. Jest to krzyż drewniany z roku 1953. Wznosząc się nad drogą

gosławi podróżującym, skłonią głowę w jego kierunku. Również i w przypadku otoczenia skromne: drewniany płotek i lipy. Jest jeszcze jeden krzyż, którego nowszą historię warto przytoczyć. Zlokalizowany przy skądinąd słynnym, rondzie w Snopkowie, podczas prac budowlanych na drodze 809 został poważnie uszkodzony. Wygięty i poskręcany, stał niby znak ludzkiego upadku w czeluściach cywilizacji, jednak nie został zapomniany przez mieszkańców. Tak sporniewieranego litościwa ręka wierzającego ukwieciła, ustroiła wstążkami i wianuszekiem. Prawdopodobnie, gdyby nie ten miłośnierny gest „Weroniki”, zostałby w wi-

rze robót zmieciony z powierzchni ziemi, jaki wiele innych takich Znaków.

Inny obiekt o znacznej wartości kulturowej to ma zespół pałacowo-parkowy w Snopkowie zlokalizowany na lewym zbocz doliny Ciemiegi. Zręby obecnego budynku powstały z inicjatywy Antoniego Bobrowskiego w latach osiemdziesiątych XIX wieku na miejscu starego dworu Trzcińskich. Obecny kształt uzyskał w 1911 roku, z kilkoma późniejszymi remontami i przebudowami. Park obejmuje powierzchnię około 20 hektarów i składa się z licznych wielowiekowych drzewostanów, łąk i śródleśnych polan, a także dość wysokiej i efektownej skarpy wąwozu. Do historii pałacu w sposób znaczący, acz kontrowersyjny wpisała się władza z poprzedniego ustroju, która ulokowała w pałacu oraz przyległych budynkach gospodarczych Stację Hodowli Roślin, a potem ośrodek doświadczalny Centralnego Laboratorium Przemysłu Paszowego. Obecnie pałac jest w rękach prywatnych.

Wędrując drogami i drożkami krainy stawów odkryć możemy kilka dość dobrze zachowanych typowych lubelskich chat wiejskich. Przykładem jest dom w Snopkowie o tzw. układzie dwutraktowym. Do dnia dzisiejszego właściciele zachowali oryginalny układ pomieszczeń, a sam budynek utrzymany jest w dobrej kondycji, stale konserwowany i odnawiany. Dzięki takim ludziom, nie ulegającym nowym trendom w stylu zburz-wybuduj nowoczesne, możemy niejako dotknąć dawnej architektury i stylu ludowego.

Potencjał rozwojowy

Niepospolite krajobrazy krainy stawów dają potężny potencjał dla rozwoju różnorodnej turystyki. Bliska odległość od Lublina przyciąga wielu turystów na rowerach oraz piechurów. Niestety, sieć szlaków rowerowych czy pieszych nie zachwyca ani ilością ani infrastrukturą. Receptą na tę sytuację mogą okazać się przygotowywane i uchwalane przez władze gminy dokumenty strategiczne, które dotyczą też działań dla rozwoju turystyki. Do ich realizacji konieczne są jednak zarówno środki finansowe, jak i aktywność mieszkańców gminy, tak by urzeczywistnienie

zamierzeń odpowiadało realnym potrzebom i oczekiwaniom zarówno mieszkańców jak i turystów.

Zasoby ichtiofauny, zarówno w rzece jak i zbiornikach wodnych, to kolejny atut krainy stawów. Osobliwa dzikość rzeki, dobra jakość wody, spokój i możliwość obcowania z przyrodą przyciąga amatorów wędkowania. Również i w tej przestrzeni można by wiele poprawić. Jednakże utrzymanie brzegów koryta rzeki leży w gestii właścicieli terenu. Właściwie na całym odcinku rzeki w krainie stawów są to tereny prywatne, na które służby gminne nie mają prawa wstępu. Jedynym rozwiązaniem w przypadku rażących zaniedbań jest wystawianie urzędowych wezwań do uprzątnięcia terenu - ale czy skutecznym...

Kontrowersyjną sprawą jest zasypywanie stawów i podwyższanie dna doliny przez właścicieli działek. Z jednej strony jest to działanie gospodarczo zrozumiałe – chęć uzyskania dodatkowych terenów nadających się pod zabudowę. Z drugiej zaś strony pozostaje kwestia hydrologii i dobrze rozumianej ekologii. Zwężanie doliny przez zasypywanie terasy zalewowej, nawet przy tak niewielkim cieku, jakim jest Ciemiega, może w wilgotnych latach odbić się przysłowiową czkawką. Duże wezbrania w krótkim czasie mogą w znacznej części rozmyć utworzone nasypy i pogrzebać plany inwestora. Ponadto sam niestabilny teren doliny rzecznej jest problemem technologicznym dla budownictwa, nawet przy zastosowaniu dość miękkich nasypów z gruntu. Pozostaje jeszcze aspekt ekologiczno-krajobrazowy: przy zbyt silnej antropopresji na dolinę rzeczna teren ten po jakimś czasie zatraci on swój koloryt i walory, a Ciemiega stanie się obetonowanym kanałem wodnym wśród gęstej zabudowy. Czy takiego krajobrazu oczekujemy?

Tytułem zakończenia.

Przedstawiony krótki opis krainy stawów, jednego z odcinków biegu Ciemiegi, w żadnym stopniu nie deprecjonuje pozostałych jej fragmentów. Każdy z nich ma swój charakter i warto go poznawać, dotykać, przeżywać. To doświadczanie jest ciekawsze i łatwiejsze, gdy mamy przynajmniej podstawową wiedzę o otaczającym świecie i świadomość jego wartości. Obcowanie z naturą daje możliwość zachowania wewnętrznej równowagi, bo żeby odczuć muśnięcie przyrody, musimy się oderwać od kołowrotu dnia codziennego, wyjść w przestrzeń i wyostrzyć podstawowe zmysły. Sprzyja temu trwająca pora letnia. Miłych wrażeń ze spotkań z przyrodą w krainie stawów i innych ciekawych miejscach!

Paweł Pytka

Za kilka dni kalendarzowe lato. W ogrodach przydomowych zielono i kolorowo. Pachnie bzem, konwalia, czeremchą, a słońce i bujna zieleń zachęcają do wypoczynku na świeżym powietrzu, relaksu przed domem i w ogrodzie. Człowiek od wieków otaczał się pięknem, nic więc dziwnego, że pragniemy mieć wokół własnego domu pięknie i harmonijnie zaaranżowany ogród ozdobny. Sadzimy drzewa, krzewy i byliny prześcigając się z sąsiadami w ilości atrakcyjnych roślin. Chętnie spędzamy czas w ogrodach. Ale, czy wiemy, że wśród pięknych kolorowych kwiatów i ozdobnych owoców „czają się” toksyczne piękności? Mało kto zdaje sobie sprawę jak wiele roślin ozdobnych, nawet tych znanych nam od dawna, zawiera groźne trucizny.

Do najgroźniejszych należy **TOJAD MOCNY**. Nawet najłagodniejszy kontakt z tą rośliną powoduje wydzielenie się trucizny. Skutkiem mogą być alergie skórne, a nawet problemy z układem krążenia. We wszystkich częściach tej rośliny o pięknych fioletowych kwiatach występują alkaloidy diterpenowe, m.in.: akonityna, benzoakonityna, hypokonityna, lykakonityna, neopelina, akonina, napelina, neolina oraz likoktonina. Akonityna wchłania się przez skórę i błonę śluzową. Nawet mała dawka może doprowadzić do śmiertelnych w skutkach zaburzeń rytmu serca.

Równie niebezpieczna może być **NAPARSTNICA PURPUROWA**.

Wszystkie części tej rośliny są bardzo trujące i zawierają różnego rodzaju glikozydy. Spożycie nawet 2-3 liści może doprowadzić do śmierci.

Przepięknie pachnąca i niewinnie wyglądająca **KONWALIA MAJOWA** o delikatnych białych kwiatach również przesycona jest trującymi substancjami wywołującymi podrażnienia, po spożyciu natomiast pojawiają się mdłości, biegunka, zaburzenia rytmu serca, zawroty głowy i dusznica bolesna.

RĄCZNIK POSPOLITY zwany potocznie rycynusem, chętnie sadzony w donicach i w gruncie ze względu na szybki wzrost oraz duże czerwone od spodu liście i ozdobne owoce, jest w rzeczywistości rośliną silnie trującą. Groźne są zwłaszcza lupiny nasion, które zawierają rycynę – białko o bardzo silnych właściwościach toksycznych. Spożycie jej powoduje silne podrażnienie błon śluzowych, przewodu pokarmowego, mdłości, wymioty i skurcze. Śmierć następuje zwykle w wyniku zatrzymania układu krążenia 2 dni po zatruciu.

NIEBEZPIECZNE ROŚLINY W NASZYCH OGRÓDKACH

Trujące piękno

BIELUŃ (DATURA) ze względu na kształt i wielkość kwiatów zwany „Trąbą anielską” to modna ostatnio, ale też niezwykle groźna roślina ogrodowa. Spożycie liści, kwiatów czy nasion „anielskiej” piękności może zapewnić nam bilet...w jedną stronę. Bieluń jest silnie trujący, a objawy mogą być zróżnicowane (mdłości, halucynacje, zaburzenia widzenia, pobudzenie, ataki szaleństwa i ostatecznie paraliż układu oddechowego).

ŻŁOTOKAP ZWYCZAJNY, krzew o żółtych kwiatach zebranych w uroczo zwisające grona zawiera cytozynę, bardzo trujący alkaloid, który działa na ośrodkowy układ nerwowy.

WAWRZYNEK WILCZEŁYKO zarówno świeży jak i suszony jest rośliną bardzo trującą, szczególnie lyko i owoce. Zatrucie może wystąpić przy kontakcie z pyłem, szczególnie kory. Toksyczny składnik rośliny ma ostry, palący smak i silne drażniące działanie. U dzieci zjedzenie 1-2 jagód może spowodować ciężkie zatrucie. Trucizna wchłania się przez skórę i z przewodu pokarmowego, działa silnie miejscowo drażniąco i ogólnie ustrojowo w wyniku oddziaływania na ośrodkowy układ nerwowy, układ krążenia, nerk.

Spożycie owoców krzewu **TRZMIELINY** może spowodować biegunkę, zaburzenia pracy serca, paraliż i śmierć. Podobno śmiertelna dawka dla dorosłego człowieka to 35 owoców.

Coraz częściej widuje się **DYPTAM JESIONOLISTNY**, zwany **KRZEWEM MOJŻESZA**. Jego białe, różowe lub purpurowe kwiaty pięknie pachną, delikatną woń mają również liście tej rośliny. Nie można jej jednak dotykać w słoneczne dni, zwłaszcza w okresie kwitnienia. Wydziela bowiem substancje fotouczulające, które powodują trudnogojące się oparzenia skóry. Ślady po nich mogą zostać na długie miesiące. Wszelkie zabiegi wokół tej rośliny trzeba wykonywać w rękawicach i bluzach z długimi rękawami.

W większości przypadków opisane rośliny nie stanowią dla osób dorosłych realnego zagrożenia. Wystarczą zwykle środki ostrożności w postaci rękawic ochronnych w czasie prac ogrodowych. Problem mogą stanowić nasze pociechy, które bardzo chętnie poznają świat za pomocą wielu zmysłów, również smaku, a piękne, kolorowe owoce lub kwiaty mogą zachęcić je

do konsumpcji. Dlatego powinniśmy zrezygnować z roślin trujących jeśli mamy w domu małe dzieci.

Agnieszka Maksymiuk-Matejko

Źródła:
www.ogrodniczyraj.pl
www.galeria.swiatkwiatow.pl
www.zielonyogrodek.pl
www.obi.pl

Otwarte Serce

W branży medycznej firma "Otwarte Serce" działa od 2010 r. Prowadzimy 6 przychodni w całym kraju. Od stycznia br. mamy przyjemność rozwijać działalność w Jastkowie w Ośrodku Zdrowia. Kluczowym celem naszej spółki jest zapewnienie maksymalnie szerokiego wachlarza usług medycznych i bieżąca modernizacja placówki. Cel jest możliwy do osiągnięcia poprzez maksymalizację wykorzystania dostępnych zasobów oraz stałe podnoszenie jakości świadczonych usług, w oparciu o wcześniejsze doświadczenie.

Istotnym zadaniem, jakie stoi przed placówką w roku 2016 jest działanie zmierzające ku poprawie komfortu pacjenta w przychodni, zmierzające do podniesienia jakości obsługi.

Działaniem pierwszorzędnym i ukierunkowanym na zwiększenie liczby zadeklarowanych pacjentów, będzie ułatwienie dostępności do uzyskiwania pomocy lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej. Związane z tym plany obejmują zatrudnienie wykwalifikowanej kadry lekarskiej, dobra organizacja pracy i dostęp do nowoczesnego specjalistycznego sprzętu, w celu jak najszybszej diagnozy choroby.

Nasi pacjenci mogą już korzystać z pracowni rehabilitacji ogólnoustrojowej. Dzięki zakupionemu sprzętowi można wykonywać zabiegi rehabilitacyjne z zakresu fizykoterapii oraz kinezyterapii, czyli m.in. elektroterapia, laseroterapia, magnetronik, krioterapia, terapia ultradźwiękami, terapia światłem, diatermia, terapia manualna kręgosłupa, ćwiczenia bierne, masaż leczniczy, ćwiczenia indywidualne.

Najnowocześniejszy sprzęt jaki zakupiliśmy do tych zabiegów spełnia wszelkie

wymogi NFZ w tym samym wystąpiliśmy w maju br. o zawarcie umowy na realizację świadczeń z zakresu rehabilitacji i fizykoterapii tym samym będzie możliwość świadczenia ww. usług od godziny 8-18 każdego dnia co było by dużym udogodnieniem dla każdego pacjenta.

Ośrodek Zdrowia w Jastkowie ma stać się przychodnią wieloprofilową, w której pacjent oprócz porad z zakresu opieki zdrowotnej, otrzyma pomoc lekarzy specjalistów. Dlatego planuje się utworzenie takich poradni jak diabetologiczna, neurologiczna, laryngologiczna, kardiologiczna, urologiczna, reumatologiczna, alergologiczna, logopedyczna, dermatologiczna, leczenia bólu. Dzięki dostępności lekarzy specjalistów pacjent nie będzie musiał długo oczekiwać na wykwalifikowaną pomoc, co na pewno pozytywnie wpłynie na kondycję zdrowotną.

By sprostać tym wszystkim celom planujemy jeszcze w roku 2016 r. du-

że inwestycje w sprzęt specjalistyczny, przede wszystkim zakup ultrasonografu wysokiej jakości co pozwoli na badania USG na miejscu co znacznie skróci czas oczekiwania na badania, bez konieczności wyjazdu do Lublina. Jedną z najważniejszych ról, będzie odgrywać poradnia ginekologiczno – położnicza. Jest to ważna poradnia specjalistyczna, która pozwoli kontrolować prawidłowy przebieg ciąży oraz leczyć i diagnozować w prawidłowy sposób wszystkie choroby kobiece.

Podsumowując plan działania na rok 2016 r. dla Ośrodka Zdrowia w Jastkowie koncentruje się przede wszystkim na nieprzerwanej kontynuacji bieżącej działalności medycznej oraz systematycznemu podnoszeniu jakości świadczonych usług medycznych i rozszerzaniu oferty w zakresie ochrony zdrowia.

Andrzej Kaszkun,
kierownik przychodni

Czwarta rocznica grupy AA „Od Nowa”

W kwietniu odbył się jubileuszowy otwarty miting z okazji czwartej rocznicy powstania grupy AA „Od Nowa”. Grupa promuje w środowisku lokalnym trzeźwość i wolny od nałogów styl życia. W spotkaniu uczestniczyło około 200 osób, członków grupy, byli też najbliżsi z ich rodzin, przyjaciele z innych grup AA, a także zaproszeni goście. Uroczystość rozpoczęła mszą świętą w kościele NMP Królowej Polski w Jastkowie, którą odprawił i homilię wygłosił ks. Paweł Kuzioła. Dalsza część odbyła

się w budynku szkoły podstawowej w Jastkowie.

Gości powitał pan Marian, który jednocześnie przypomniał historię powstania grupy. Podczas mitingu uczestnicy dzielili się swoimi przeżyciami, doświadczeniami w walce z nałogiem alkoholowym, a także radościami z trzeźwego życia. Dla niejednego był to czas refleksji nad sobą. Grupa AA „Od Nowa” daje członkom grupy siłę i energię do działania we właściwym kierunku. Jubileuszowe spotkanie było czasem na podsumowanie czterolet-

niej działalności grupy. Uczestnicy bawili się przy wesolej muzyce i poczęstunku w duchu trzeźwości.

Szanowni Państwo serdecznie dziękuję za umacnianie trzeźwego trybu życia w naszym środowisku lokalnym. Życzę wytrwałości w Waszych postanowieniach oraz zdrowia na kolejne lata.

Spotkania grupy AA „Od Nowa” odbywają się w każdą środę o godz. 18.00 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jastkowie. Serdecznie zapraszamy.

Wanda Pysznik-Adamczyk

Zobacz: www.bezpiecznewakacje.pl

Zapewne znasz podstawowe numery alarmowe i masz je zapisane w swoim telefonie komórkowym. Jeśli nie, nie zapomnij ich dodać: centrum powiadamiania ratunkowego - 112, policja - 997, straż pożarna - 998, pogotowie ratunkowe - 999.

Dobrym pomysłem jest również stworzenie w telefonie kontaktu **ICE**. Skrót ICE to ogólnosiwiatowy symbol ratujący życie. Powinieneś pod nim zapisać numer telefonu osoby, którą należy powiadomić w razie wypadku. Tak zapisany kontakt pozwala ratownikom na zadzwonienie pod wskazany numer i uzyskanie ważnych informacji o poszkodowanej osobie, takich jak grupa krwi, przyjmowane leki itp. Jeśli masz kilka osób, które mogą udzielić informacji na twój temat, ich numery zapisz jako nazwy kontaktów ICE1, ICE2 itd. Więcej na temat ICE możesz przeczytać na stronie internetowej www.ice.bw.org.pl

Surfowanie w Internecie to wspaniała zabawa i znakomita pomoc w nauce. Rozmowy na GG, czatach i internetowych forach dostarczają wrażeń oraz pomagają nawiązywać znajomości. Pamiętaj jednak, że, podobnie jak na ulicy, tak w Internecie nie wolno ufać nieznanym. Nigdy nie umawiaj

się przez Internet na spotkania, nie podawaj swojego adresu i numeru telefonu - nie widzisz przecież swojego rozmówcy, więc skąd wiesz czy jest tym, za kogo się podaje? Jeśli chcesz skorzystać ze strony WWW np. z opracowaniami lektur, na której trzeba podać swoje dane do rejestracji, najpierw zapytaj o zgodę rodziców, albo opiekunów. Ufasz im przecież i wiesz, że nie pozwolą ci skrzywdzić. Jeśli koniecznie musisz spotkać się ze znajomym z Internetu, powiedz o tym rodzicom i poproś, żeby towarzyszył ci ktoś dorosły. Mama i tata będą ci wdzięczni za okazane zaufanie.

Słowo do mamy i taty - podczas opieki nad młodym internautą, kluczowe znaczenie ma zaufanie pociechy do opiekuna. Odkrywaj Internet razem z dzieckiem. Bywa, że młody człowiek sprawniej porusza się w sieci od ciebie. Może warto wówczas poprosić go, by stał się przewodnikiem w wirtualnym świecie?

Ucz dziecko krytycznego podejścia do informacji przeczytanych w sieci. Ma-li internauci powinni być świadomi, że nie wszystkie wiadomości są wiarygodne. Ucz dziecko korzystać z encyklopedii, słowników, książek i innych źródeł wiedzy, w których będzie mogło zweryfikować dane. Ważne, by młody

internauta miał do ciebie zaufanie i nie bał się powiedzieć, że przypadkowo trafił na niedozwoloną dla niego stronę. Dziecko nie może ukrywać przed opiekunami sytuacji, w których poczuło się niezręcznie, coś je zawstydziło lub przestraszyło. Musi wiedzieć, iż może się wówczas do ciebie zwrócić, a ty nie skrzywdzisz, nie wyśmiesz i nie zakazasz, a spokojnie rozwiążesz problem oraz wytłumaczysz przyczynę niezręcznej sytuacji.

Nic nie zwalnia rodziców z obowiązku uczulenia dziecka na niebezpieczeństwa związane z nawiązywaniem znajomości w sieci i ostrzeganiem przed ludźmi, którzy mogą chcieć zrobić mu krzywdę. Choć te rozmowy bywają niełatwe, dyskutuj z dzieckiem o zagrożeniach i sposobach ich unikania. Okazuj mu zaufanie i nie zabraniaj nawiązywać przyjaźni w sieci, jednak wytłumacz, że nie wolno nikomu podawać swoich danych osobowych, ani numeru telefonu, a spotkanie ze znajomymi z wirtualnego świata może być niebezpieczne, więc zanim do niego dojdzie powinno zapytać cię o zgodę. Poproś po prostu dziecko o okazanie sobie zaufania. Jeśli tylko masz z nim dobry kontakt, zrobi to.

Co może mały ekolog

W ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej współfinansowanej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie, przeprowadzona została pogadanka na temat ochrony środowiska dla uczniów klas I-III i dzieci z oddziałów przedszkolnych w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Jastkowie. Dzieci podczas pogadanki zapoznały się ze sposobami segregacji, a także miały możliwość samodzielnego posegregowania odpadów. Poruszony został również temat recyklingu, a dzięki radom Świnki Peppy ten proces stał się jeszcze łatwiejszy. Dzieci wykazały się bardzo dużą wiedzą na temat odpadów, segregacji i recyklingu. Chętnie udzielały się podczas pogadanki, a odpowiedzi na zadane pytania zawsze były właściwe. Z takimi wspaniałymi Małymi Ekologami - Ziemi nic nie grozi!

Regina Abramek, Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Obsługi Ludności

POLSKI ZWIĄZEK SZACHOWY

organizuje wakacyjny kurs instruktora szachowego dla nauczycieli.

W kursie mogą wziąć udział nauczyciele na podstawie delegacji ze szkoły, w której aktualnie pracują oraz nauczyciele pozostający bez zatrudnienia, posiadający uprawnienia pedagogiczne (wymagana kserokopia uprawnień) po uiszczeniu opłaty za kurs (250 zł).

Miejsce: Puławy; Osiedlowy Dom Kultury M-Pik ul. Lubelska 25

Termin: 9 - 15 lipca 2016 roku. Rozpoczęcie – godz. 15.00, zakończenie – 15.07. godz. 15.00.

Szczegóły: <http://pzsach.org.pl/szachywszkole/kursy-dla-nauczycieli>

Szkolna Liga Szachowa

Piątym turniejem drużynowym w SP Jastków, zakończone zostały rozgrywki szachowe II Edycji Gminnej Szkolnej Ligi Szachowej na 2016 rok. Przed rozegranie ostatniej kolejki w walce o ogólne zwycięstwo w końcowej klasyfikacji liczyły się jeszcze reprezentacje trzech szkół:

- SP Tomaszowice -30 pkt po czterech kolejkach,
- SP Ożarów -28 pkt (zwycięzca I edycji z 2015 roku),
- SP Bogucin -26 pkt.

Teoretyczne szanse miała również SP Jastków -22 pkt bo w 5 meczach można było zdobyć jeszcze 10 punktów meczowych. Walka o końcowe zwycięstwo była emocjonująca i zacięta. Kilka partii kończyło się w ostatnich sekundach wyznaczonego limitu czasowego gdy na zegarze zostawało kilka sekund. Emocje udzielały się wszystkim zarówno tym grającym jak i kibicującym kolegom i koleżankom z drużyny. Komu wcześniej skończy się czas do namysłu. Czy koleżanka z drużyny zdąży wygrać w wyznaczonym limicie czasowym czy przegra przez przekroczenie czasu? Wygrana w tak dramatycznych okolicznościach to niesamowita radość jednego zawodnika oraz smutek a niejednokrotnie i lzy drugiego. Oto rezultaty spotkań:

I runda:

Jastków - Snopków 4:0,
Bogucin - Tomaszowice 1,5:2,5,
Ożarów - Plouszowice 2:2

II runda:

Snopków - Plouszowice 2:2,
Tomaszowice - Ożarów 1:3,
Jastków - Bogucin 2:2

III runda:

Bogucin - Snopków 4:0,
Ożarów - Jastków 1:3,
Plouszowice - Tomaszowice 0:4

IV runda:

Snopków - Tomaszowice 1:3,
Jastków - Plouszowice 2:2,

Bogucin - Ożarów 2:2

V runda:

Ożarów - Snopków 2:2,
Plouszowice - Bogucin

1:3,

Tomaszowice - Jastków 2:2
W piątej kolejce spotkań w Jastkowie, zwyciężyli gospodarze SP Jastków - 7 pkt (13.0), na drugim miejscu została sklasyfikowana SP Tomaszowice - 7 pkt (12.5),

na trzecim SP Bogucin - 6 pkt, na czwartym SP Ożarów 5 pkt, na piątym SP Plouszowice 3 pkt i na szóstym SP Snopków - 2 pkt.

Indywidualnie najlepiej wypadły: Kamila Prażmo, Katarzyna Gozdek, (SP Jastków), Salamandra Julia (SP Bogucin) i Emil Siwko (SP Tomaszowice). Wszyscy wygrali po pięć partii.

Ostatnia piąta kolejka spotkań nie przyniosła żadnych zmian w klasyfikacji. Oto oficjalne wyniki końcowe. Najwięcej punktów dla swoich drużyn zdobyli:

I miejsce: SP Tomaszowice - 37 pkt (65.5)
Szymański Karol - 21.0 pkt (z 25 partii) II miejsce: SP Ożarów - 33 pkt (61.0) Chabros Maja - 19.0

pkt (z 25) III miejsce: SP Bogucin - 32 pkt (56.0) Salamandra Julia - 20.0 pkt (z 25) IV miejsce: SP Jastków - 29 pkt (58.5) Gozdek Katarzyna - 17.0 pkt (z 25) V miejsce: SP Plouszowice - 14 pkt (33.0) Kucharczyk Filip - 14.0 pkt (z 25) VI miejsce: SP Snopków - 5 pkt (24.0) Gontarz Bartłomiej - 9.0 pkt (z 25)

Wszystkie reprezentacje otrzymały puchary ufundowane przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie. Puchary wręczał Zastępca Wójta Gminy Jastków - Andrzej Dec. W drużynowych rozgrywkach trwających od 3 marca do 2 czerwca 2016 roku wzięło udział 41 dzieci z sześciu szkół podstawowych w tym 19 dziewcząt. Rozegrano ogółem 75 meczów pomiędzy poszczególnymi szkołami. Wynik remisowy 2:2 zanotowano w 22 meczach, wynik 2,5:1,5 w 4 meczach, wynik 3:1 był najczęstszym rezultatem odnotowanym w 36 meczach a wynik 4:0 padł w 13 meczach. Organizatorem ligi był klub LUKS Tempo Ożarów oraz Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie.

Serdeczne podziękowania organizatorzy kierują do władz gminy Jastków oraz dyrekcji wszystkich szkół podstawowych zlokalizowanych na terenie gminy Jastków za wszelką pomoc przy organizacji II edycji ligi szachowej.

Jan Błaszczak

ZPiT „Dąbrowica”

Wiosna to czas, w którym nasi tancerze zbierają siły do nowych wyzwań: Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Ludowych we Włodawie i Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Razigrano Oro 2016” w Macedonii.

Plany wyjazdowe przeplatają się z codziennymi zajęciami oraz z lokalnymi występami: w majowych koncertach podczas lubelskiej Nocy Bibliotek w Filii nr 9 MBP, przybliżając atmosferę starej Warszawy. Pod koniec maja zespół swym koncertem zainaugurował XVII Międzynarodową Konferencję Naukową mającą miejsce w Pałacu Małachowskich w Nałęczowie. Goście mogli podziwiać naszych tancerzy w polskich tańcach narodowych oraz tańcach z regionu.

„Dąbrowica” jak co roku wystąpiła także w „Festynie Rodzinnej” w Jastkowie. Zarówno dzieci jak i młodzież wystąpiły w kolorowych strojach, prezentując pod czujnym okiem instruktora p. Adama Bukowskiego, swoje ludowe choreografie. **FK**

XXIV Nietypowe Marsze na Orientację

Kolejne, już XXIV Nietypowe Marsze na Orientację zorganizowano na terenie lasu w Jastkowie Podleśnym. Pogoda trochę zawiodła, bo było zimno a momentami śnił deszcz. Tego typu zawody odbywają się jednak bez względu na pogodę. Niezawodni sędziowie i organizatorzy stawili się w lesie punktualnie, ubrani stosownie do pogody. Zawody rozegrano na mapie przekształconej, wymagającej korzystania z wyobraźni. W lesie umieszczono 11 punktów z obsługą sędziowską. Sędziowie potwierdzali dotarcie do punktu oraz sprawdzali znajomość gatunków wiosennych roślin. Przygotowano mapy dla trzech kategorii. W zawodach uczestniczyło łącznie 91 osób.

Najlepsi w poszczególnych kategoriach to:

TD (dzieci)

1. Piotr Sidor, Kacper Wilk, Daniel Prażmo - SP Jastków
2. Mateusz Środa, Kareem Al.-Shawerdi - SP Jastków
3. Mateusz Chowaj, Daniel Budzyński - SP Jastków

TG

1. Bartosz Mróz, Maciej Mróz, Aleksandra Borek - Gimnazjum Jastków
2. Michałina Tomala, Weronika Wartacz - Gimnazjum Jastków
3. Zuzanna Tomala, Aleksandra Kowalik - Gimnazjum Jastków

TR

1. Mateusz Marcyniuk, Marek Marcyniuk, Mateusz Chabuz
2. Patryk Biedacha, Dominika Biedacha
3. Tomasz Tomala, Bartłomiej Nakonieczny, Karol Kowalik

Po przejściu trasy najlepsi otrzymali puchary i nagrody ufundowane przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie. Wszyscy zostali poczęstowani posiłkiem turystycznym przy ognisku w miejscowości Wygoda. Zawody zorganizowała grupa 21 osób z klubu ORNAK. Za zorganizowanie imprezy i udział w niej wszystkim dziękuję.

Jerzy Sadawa, kierownik zawodów

OGŁOSZENIA

GINNY OŚRODEK
KULTURY I SPORTU
W JASTKOWIE

• **Do czego nawiązuje nowe logo Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Jastkowie zs. w Dąbrowicy?** Z czym Ci się ono kojarzy? Na odpowiedzi czekamy do 21 sierpnia pod adresem mailowym: gokja@wp.pl z dopiskiem w tytule „Znam logo”. Dla autorów najtrafniejszych i najciekawszych odpowiedzi czekają atrakcyjne upominki!

• **Zespół Pieśni i Tańca Dąbrowica prowadzi nabór chętnych do grupy młodzieżowej.** Członkostwo w zespole to zdobywanie nowych umiejętności i doświadczeń, ciekawe znajomości, a także występy na terenie województwa lubelskiego oraz poza granicami kraju. Szczegóły na www.gokis.jastkow.pl. Dołącz do nas!

ZAPOWIEDZI

• **Gminny Ośrodek Kultury i Sportu zaprasza na letnie wydarzenia:**

- 25 czerwca – Festyn w miejscowości Moszna / wstęp wolny
- 18-22 lipca – Lato z kulturą w Dąbrowicy / ilość miejsc ograniczona / zapisy GOKIS
- 3 sierpnia – Uroczystość 101. Rocznicy Bitwy pod Jastkowem
- 21 sierpnia – Dożynki Gminne w Dąbrowicy
- 3 września – Festyn w Marysinie
- 9-11 września – Spotkania Kowalskie w Dąbrowicy
- 18 września – Jarmark Firlejowski w Dąbrowicy
- 25 września – Festyn w Dąbrowicy

Pozyskanie i legalizacja drewna z lasu

W myśl ustawy o lasach pozyskanie drewna przez właścicieli lasów dokonuje się zgodnie z uproszczonym planem urządzenia lasu, a dla tych rozdrobnionych o powierzchni do 10 ha zgodnie z decyzją administracyjną starosty powiatowego. W świetle przepisów ww. ustawy na właścicielach lasów prywatnych ciąży szereg obowiązków, dotyczących racjonalnej gospodarki leśnej. Pozyskanie drewna w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, niezgodne z uproszczonym planem urządzenia lasu lub decyzją starosty wydaną na podstawie inwentaryzacji stanu lasu jest moż-

liwe wyłącznie w przypadkach losowych, a decyzję w tej sprawie, na wniosek właściciela lasu, wydaje starosta.

Drewno, które właściciele lasów prywatnych pozyskują, podlega ocechowaniu, (legalizacja pozyskanego drewna). Obowiązek ten również wprowadza i to bez żadnych wyjątków ustawa o lasach. Legalizacji dokonuje starosta, poprzez ocechowanie drewna i wystawienie właścicielowi dokumentu stwierdzającego legalność pozyskania.

Dyżur Leśniczego ze Starostwa Powiatowego na terenie gminy Jastków odbędzie się w dniu 24 czerwca.

Otwarty konkurs na realizację zadań publicznych

W 2016 roku ponownie ogłoszono otwarty konkurs na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, turystyki i krajoznawstwa, ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Sport

Efektom rozstrzygniętego konkursu są realizowane zajęcia z kultury fizycznej, w tym wyjazdy na basen dla seniorów i dzieci uczęszczających do szkoły podstawowej w Jastkowie. Natomiast Klub Sportowy Dąbrowica i Klub Piłkarki „Legion” Tomaszowice organizują treningi i uczestniczą w rozgrywkach piłki nożnej. Nowością są szkolenia sportowe dzieci i młodzieży w szkółce kolarskiej.

Husaria i teatr

W ramach kultury i sztuki zostanie zorganizowany w szkołach podstawowych pokaz żywych lekcji historii z udziałem Lubelskiej Chorągwi Husarskiej. Dorośli mieszkańcy gminy będą uczestniczyć w warsztatach i zajęciach teatralnych. Efektem ich pracy będzie spektakl teatralny zaprezentowany podczas Teatralnej Nocy Świętojańskiej, zorganizowanej w parku przy Urzędzie Gminy.

Chór Benedictus

Chór Benedictus przygotował jubileuszowy koncert w okazji 10-lecia chóru. Chórzyści wystąpili w nowych strojach galowych, których zakup dofinansowano w ramach realizowanego zadania publicznego. Stroje galowe i prezentowane utwory tworzyły estetyczny i spójny wyraz artystyczny.

Folklor i seniorzy

Działający Zespół Pieśni i Tańca „Dąbrowica” będzie promował polski folklor uczestnicząc w X Międzynarodowym Fe-

stiwalu Folklorystycznym „Rozigrano Oro 2016” w Macedonii.

Seniorzy z naszej gminy poznawać będą walory turystyczne gminy, realizując projekt pt. „Seniorzy tropem Szlaku Firlejowskiego.”

W maju rozstrzygnięto kolejny konkurs w ramach którego będą realizowane zadania publiczne w zakresie turystyki i krajoznawstwa, ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Referat Edukacji Kultury Sportu i Spraw Społecznych

Apel do mieszkańców: oszczędzajcie wodę

Ze względu na zbliżające się upały apelujemy do mieszkańców gminy o używanie wody tylko do celów socjalno-bytowych. Podlewanie ogródków i upraw, napełnianie zbiorników wodnych oraz mycie samochodów i maszyn wodą z wodociągu spowoduje większy jej pobór przez użytkowników oraz jej deficyt w ujęciach.

TARYFY ZA ZBIOROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW

Informujemy, że Rada Gminy w dniu 3 czerwca 2016 r. zatwierdziła taryfy za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w gminie Jastków. Uchwalone stawki będą obowiązywać od 1 lipca 2016 r. do 30 czerwca 2017 r. i przedstawiają się następująco:

ZA ZBIOROWE ZAOPATRZENIE W WODĘ	Wysokość cen i stawek opłat
Gospodarstwa domowe	2,15 zł/m3 netto
Pozostali odbiorcy pobierający wodę w oparciu o umowę i zobowiązani do opłacenia stałej opłaty abonamentowej	2,15 zł/m3 netto
Stala opłata abonentowi na odbiorcę na miesiąc (opłata pobierana jest od wodomierza głównego oraz od wodomierza mierzącego ilość wody bezpowrotnie zużytej)	2,75 zł/m3 netto
ZA ZBIOROWE ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW	Wysokość cen i stawek opłat
Gospodarstwa domowe	5,60 zł/m3 netto
Pozostali odbiorcy	5,60 zł/m3 netto
Stala opłata abonentowi na odbiorcę na miesiąc	6,00 zł/m3 netto

Zmiana stawek opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz NOWE DEKLARACJE

W dniu 26 lutego Rada Gminy Jastków podjęła uchwałę w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalania stawek tej opłaty. Od 1 lipca 2016 roku będą obowiązywać stawki opłat za odpady komunalne obliczane w oparciu o liczbę mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość tj.:

- 8,00 zł / mieszkańca / miesiąc w przypadku, kiedy odpady zbierane są w sposób selektywny (zmieszane + segregacja),
- 16,00 zł / mieszkańca / miesiąc w przypadku, kiedy odpady zbierane są w sposób nieselektywny (wszystko zmieszane).

Rada Gminy wprowadziła zniżkę w wysokości 25% do ww. opłat dla rodzin posiadających „Kartę Dużej Rodziny”, pod warunkiem, że będą wnoszone terminowo, a odpady zbierane w sposób selektywny. Ponadto w okresie letnim, tj. od 1 maja do 31 października odpady komunalne zmieszane w zabudowie jednorodzinnej będą odbie-

rane co 2 tygodnie. W tym roku w związku z ogłoszonym przetargiem na odbiór i zagospodarowanie odpadów „podwójny” odbiór rozpocznie się od 1 lipca br.

Terminy wnoszenia opłat oraz przydzielone numery kont na które należy wpłacać opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie uległy zmianie.

- 1) do 30 kwietnia, za okres 1 stycznia- 31 marca
- 2) do 31 lipca, za okres 1 kwietnia – 30 czerwca
- 3) do 31 października, za okres 1 lipca – 30 września
- 4) do 31 stycznia, za okres 1 października – 31 grudnia

Jednocześnie przypominamy wszystkim właścicielom nieruchomości, że zmiany związane z ilością osób zamieszkujących (z przeprowadzką osób, narodzinami dzieci, zgonami osób, itp.) mające wpływ na wysokość opłaty, należy zgłaszać do 14 dni od daty zaistnienia zmiany w Urzędzie Gminy Jastków.

W związku z powyższym niezbędne jest ponowne wypełnienie i złożenie deklaracji w celu ustalenia wysokości opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Druk deklaracji należy złożyć w Urzędzie Gminy Jastków pok. 5b w terminie do 30 czerwca br., który jest do pobrania na stronie Urzędu Gminy www.jastkow.pl w zakładce Gospodarka - odpady komunalne. Deklarację można złożyć również za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez zalogowanie się na ePUAP (elektroniczna platforma Usług Administracji Publicznej – www.epuap.gov.pl) i wypełnienie formularza elektronicznego deklaracji o wysokości opłaty za odpady. Deklaracja musi być opatrzona podpisem elektronicznym.

Wszelkie informacje oraz pytania dotyczące deklaracji oraz nowych zasad gospodarowania odpadami można uzyskać w Urzędzie Gminy w pokoju nr 5b lub pod numerem telefonu 81/502-29-07 wewnętrzny 19.

Anna Uhruska

WYWIAD Z ROMANEM CHUDZIKIEM, CZŁONKIEM RADY NADZORCZEJ LUBSAD SP. Z O.O., WICEPRZEWODNICZĄCYM POWIATOWEJ RADY LUBELSKIEJ IZBY ROLNICZEJ, PRODUCENTEM OWOCÓW WIŚNI

W grupie różniej

tom w branży sadowniczej, wraz z grupą mieszkańców gmin Konopnica i Jastków założyliśmy Zrzeszenie Producentów Owoców Wiśni pod nazwą LUBSAD. Jako grupa producencka współpracowaliśmy przez kilka lat. Na początku naszej działalności dokonywaliśmy wspólnych zakupów środków ochrony roślin i organizowaliśmy szkolenia dla członków grupy. W momencie kiedy pojawiły się środki pochodzące z Unii Europejskiej na dofinansowanie inwestycji w ramach programu Wsparcia Obszarów Wiejskich oraz wsparcia dla grup producenckich, został wybudowany zakład przetwórczy w Motyczu. Był to 2007 rok.

LUBSAD wywodzi się z grupy producentów owoców wiśni. Jesteście przedstawieni wyłącznie na ich uprawę i przetwórstwo, czy może współpracujecie także z producentami innych owoców?

Oczywiście w ramach naszej grupy działają także sadownicy jabłoni. Współpracujemy także z producentami owoców śliwki, czereśni, malin, truskawek. Przez lata grupa producencka rozwijała się. Obecnie działamy jako spółka z o.o. W skład spółki wchodzi ponad 100 osób - udziałowców. Są to rolnicy z trzech powiatów: opolskiego, puławskiego i lubelskiego. Dostarczone owoce w zależności od kategorii trafiają bezpośrednio do mrożenia albo są przerabiane na wysokiej jakości soki, które trafiają na półki sklepowe nie tylko w Polsce, ale także za granicę.

Można śmiało powiedzieć, że uprawa drzew i produkcja soków owocowych jest niejako produktem regionalnym, którym można promować Lubelszczyznę na świecie. Do jakich krajów są one eksportowane?

Nasze towary eksportowane są między innymi do Anglii i Węgier. Nasza działalność nieustannie się rozwija. Obecnie wybudowaliśmy nowoczesną chłodnię w Poniatowej, która pomieści 1500 ton mrozonek. Mamy nadzieję, że dzięki temu uzyskamy lepsze ceny owoców oraz trafimy do odbiorców z całej Europy. Takie działanie ma wymierny skutek dla naszych rolników, ponieważ będą oni mogli odsprzedać swoje produkty po wyższych cenach.

Skoro jesteście przy produkcji towarów, jakie ma pan rady dla młodych rolników, którzy rozpoczynają swoją przygodę z sadownictwem?

Należy mieć na uwadze, że nasila się problem z pracownikami, którzy będą zbierać owoce. Obecnie dostępne są już na rynku nowoczesne kombajny do zbioru tego owocu. Ja rozpocząłem przekształcać swój sad pod zbiór mechaniczny. Wiąże się to z zmianą drzew na nowoczesne odmiany, które wymagają odpowiedniego prowadzenia. Nasza grupa posiada już takie maszyny. Ponadto żyjemy w czasach, w których próbuje się wszystko unowocześniać i usprawniać i myślę, że to jest kierunek rozwoju. Należy tworzyć sady przystosowane pod zbiór mechaniczny. Jako delegat Lubelskiej Izby Rolniczej, oraz wieloletni praktyk w dziedzinie uprawy sadów mogę stwierdzić, że w rolnictwie jest coraz gorzej jeśli chodzi o dochodowość. Wymaga się od nas nieustannego wzrostu wydajności produkcji. Na przestrzeni lat zwiększyły się reżimy administracyjne nakładane na rolników. Unia Europejska wymaga drobiazgowych badań chemicznych oraz certyfikatów jakości. Wszystkie te elementy a także wiele innych powoduje, że ciężko prowadzić działalność rolniczą.

I tu znowu nasuwa mi się na myśl, że łatwiej jest działać w ramach grupy, ponieważ daje ona wsparcie w zawilej administracji oraz oferuje możliwość prowadzenia specjalistycznych badań w własnym laboratorium. Spoglądając na polskie sadownictwo można stwierdzić, że czynniki geopolityczne takie jak embargo Rosji na dostawę jabłek, a także zmniejszanie się chłonności rynków na pozostałe rodzaje owoców powoduje mniejszą opłacalność produkcji owoców miękkich. Obecnie należy poszukiwać nowych odbiorców nawet w dalszych krajach takich jak Grecja czy Egipt. Ponadto dobrym rozwiązaniem jest łączyć się kilku grup producenckich. Jednak podstawowym problemem w branży sadowniczej jest nadprodukcja, szczególnie dotyczy to czarnej porzeczki i wydaje się że jedynym rozwiązaniem będzie likwidacja części plantacji.

Czy nowi producenci mogą wejść

w skład członków LUBSAD-u? Co daje członkostwo w tej grupie?

Oczywiście można wejść w skład LUBSAD-u. W trakcie posiedzenia Rady nadzorczej podejmowana jest uchwała przyjmująca nowego członka. Ponadto członek zobowiązany jest do wykupu pakietu udziałów. Co daje członkostwo? Jako grupa mamy możliwość negocjacji ceny nawozów oraz środków ochrony roślin. Posiadamy własne laboratorium a także prowadzimy doradztwo w zakresie prowadzenia uprawy, mamy nawet specjalistyczne stacje pogodowe, które na sms powiadamiają rolników o przewidywanych zdarzeniach atmosferycznych, presji chorób i szkodników co umożliwia z dużym wyprzedzeniem reagować w razie zagrożeń.

Dziękuję za rozmowę i życzę „owocnych” zbiorów wiśni i wielu sukcesów zawodowych.

Rozmawiał: Marcin Abramek

W trakcie wiosennej podróży przez południowo - zachodnią część gminy Jastków warto zatrzymać się i zwrócić uwagę na piękne ukształtowanie terenu doliny rzeki Czechówki, poszatkwanej przez uprawy rolników. Elementem charakterystycznym tej części gminy są kwitnące sady wiśni i jabłoni. Ich różnobarwne kwiaty wywołują zachwyt wszystkich podróżujących. Właścicielem jednego z gospodarstw sadowniczych ulokowanych na tym terenie jest Roman Chudzik.

Panie Romanie, jak długo jest pan sadownikiem? Czy uprawa drzew owocowych jest rodzinną tradycją?

Moja przygoda z sadownictwem rozpoczęła się ponad 30 lat temu. Z zawodu jestem elektronikiem, jednakże od zawsze interesowało mnie sadownictwo i bliskość natury. W związku z tym zakupiłem działkę w Płuszwowicach, na której założyłem sad wiśniowy.

Czy nowi producenci mogą wejść

Chmielowe skojarzenia

Zczym kojarzy się nazwa chmiel? Prawie wszyscy wiedzą, że z jakąś rośliną.

Botanicznie nazwą chmiel określa się grupę roślin zaliczanych do rzędu pokrzywoców, rodziny konopniowatych. Wyodrębnia się trzy gatunki, w tym jeden wieloletni (chmiel zwyczajny) i dwa jednoroczne. Wieloletni chmiel zwyczajny (*Humulus lupulus* L.) jest rośliną rozdzielnopłciową, to znaczy, że na oddzielnych roślinach występują osobniki żeńskie i męskie. Wyróżniamy jego formę dziką, uprawną oraz karłowatą. Forma dzika występuje powszechnie w Europie, rośliny chmielu dzikiego widzimy w pobliżu rzek, w rowach, na nieużytkach, na obrzeżach lasów czy zagajników. Występują tam zarówno rośliny żeńskie – wytwarzające pod koniec lata owocostany w formie szyszek, jak i rośliny męskie – nie posiadające szyszek. Forma uprawna uprawiana jest na plantacjach i dotyczy wyłącznie roślin chmielu żeńskiego, który wytwarza szyszki. Wyhodowano wiele odmian chmielu uprawnego wśród których wyróżnia się odmiany aromatyczne i goryczkowe.

W Polsce chmiel uprawiany jest w trzech wyznaczonych administracyjnie rejonach: lubelskim, wielkopolskim i dolnośląskim. Ogólna powierzchnia uprawy w kraju w 2015 roku wynosiła około 1400 hektarów, a chmielarstwem zajmowało się 621 gospodarstw rolnych. Z uwagi na fakt, że w rejonie lubelskim zlokalizowane jest 83 proc. krajowych plantacji, my mieszkańcy Lubelszczyzny wiemy jak wygląda

chmiel, a malowniczy widok wieloletnich plantacji jest nam dobrze znany.

W innych rejonach naszego kraju, gdzie roślina ta nie jest uprawiana, nazwę chmiel kojarzy się z nazwami miejscowości lub nazwiskami. W Polsce występują miejscowości o przykładowych nazwach: Chmiel, Chmielek, Chmielarzówka, Chmieleniec, Chmielów, Chmielewo, Chmielnik, Chmielowszczyzna, Chmielówka i szereg innych. W aktualnym wykazie nazw miejscowości zarejestrowanych w kraju figuruje 94 miejscowości o nazwie związanej z chmielem. Występują one w czternastu województwach (jedynie w lubuskim i świętokrzyskim brak jest miejscowości o „chmielowych” nazwach).

Wśród danych adresowych w Polsce spotykane są także ulice o nazwach związanych z chmielem, np.: Chmielowa lub Chmielna. Innym skojarzeniem są nazwiska, np. Chmiel, Chmielak, Chmielarczyk, Chmielewski, Chmielnicki, Chmielowiec, Chmielik, Chmielewski itd. W języku polskim funkcjonują również liczne określenia, dość popularne do dziś jest mówienie, że „ktoś sobie podchmielił” lub „chodzi podchmielony”.

Jest jeszcze jedna przyczyna dla której wielu Polaków zetknęło się z nazwą chmiel: stara pieśń weselna śpiewana podczas obrzędu oczepin. Bardzo stara wersja tej pieśni jest następująca:

Oj chmielu, chmielu! Ty bujne ziele,
Bez cie nie będzie żadne wesele.
Ło chmielu! Ło nieboże!
Niech ci Pan Bóg dopomoże
Chmielu nieboże...

Na terenie naszego kraju istniało ponad sto wersji tej pieśni towarzyszącej uroczystościom weselnym. Niestety ten piękny zwyczaj stopniowo zanika, obecnie pieśń śpiewana jest coraz rzadziej, a podczas wesel możemy usłyszeć ją w formie melodii granej przez niektóre zespoły muzyczne. Szkoda, bo przecież fragmenty tej polskiej starej pieśni można znaleźć nawet wplecione w utwory Fryderyka Szopena.

Innym pojęciem kojarzącym się z nazwą chmiel, ale nie bezpośrednio jest piwo. Reklama prowadzona przez branżę piwowarską i handlową informuje konsumentów, że piwo jest napojem chmielowym. Jest to stwierdzenie nieco na wyrost, bowiem zawartość chmielu w piwie to kilkadziesiąt gramów szyszek na sto litrów wody. Prawdą jest jednak, iż goryczka i przyjemny specyficzny aromat piwa zależą w dużej mierze od chmielu. Inne surowce lub preparaty syntetyczne nie są w stanie efektywnie zastąpić chmielu przy produkcji piwa. Może stąd wzięło się to miłe określenie „napój chmielowy”.

W dzisiejszej gazecie tyle na temat skojarzeń związanych z chmielem. Materiały na podstawie których został opracowany powyższy artykuł pochodzą z „Biuletynu chmielarskiego” publikowanego w latach 2001-2005 przez dr. Tadeusza Zaorskiego oraz z Jego licznych pasjonujących opowieści o chmielarstwie przekazanych mi osobiście.

Kolejny artykuł z cyklu chmielarskiego – o szerokim zastosowaniu chmielu – wkrótce.

Hanna Hołaj

STOP ZAKOŃCZ TRUJĄCY PROCEDER NIE SPALAJ ŚMIECI

DLACZEGO?

Proces spalania śmieci w paleniskach domowych lub w ognisku na wolnym powietrzu przebiega w zbyt niskich temperaturach (ok. 200°C - 500°C) w stosunku do spalarni odpadów (ok. 1200°C) i z tego powodu dochodzi wówczas do emisji substancji bardzo szkodliwych dla ludzi i środowiska.

Chorobotwórcze substancje przedostają się do otoczenia, opadają na glebę, pola uprawne i wodę, przedostają się do sieci wodnej i dalej do łańcucha pokarmowego

Następnie wraz z pożywieniem (produkty mięsne, mleczarskie, ryby), z wdychanym powietrzem, związki te dostają się do naszego organizmu. Większość z nas o tym nie wie, gdyż substancje te są niewidoczne i bezwonne.

CZYM TO GROZI?

Najgroźniejsze związki powstające podczas spalania śmieci to dioksyny i furany, które nieodwracalnie niszczą zdrowie, powodują nowotwory płuc i wątroby, uszkadzają płód i strukturę kodu genetycznego oraz mają działanie alergiczne.

Związki te to jedne z najsilniejszych trucizn, jakie zna ludzkość. Ich działanie toksyczne polega na podstępny, bo powolny, ale niezwykle skutecznym uszkodzeniu rozmnażających się komórek w organizmach żywych.

Dioksyny to jedna z najbardziej toksycznych substancji na świecie - 10.000 razy bardziej toksyczna od cyjanku potasu

JAK TY MOZESZ TEMU ZAPOBIEC?

Segregując śmieci i pozbywając się ich zgodnie z prawem Rygorystycznie przestrzegając obowiązującego w Polsce ustawowego zakazu spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych.

Ustawa z dn. 14.12.2012r. o odpadach (Dz.U. 2013.21) art. 176

„Kto wbrew przepisowi art. 33 ust. 1 prowadzi procesy przetwarzania odpadów w sposób niezapewniający, aby procesy te nie stwarzały zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska podlega karze aresztu albo grzywny”.

CO ZROBIĆ, JAK SĄSIAD SPALA ŚMIECI?

Zapoznaj go z treścią tego plakatu.

W przypadku braku reakcji powiadom:

Policję

Tel. (81) 756-17-97

Referat Rolnictwa i Ochrony Środowiska

Gminy Jastków

Tel. (81) 50-22-909

(81) 50-22-907

SPALAJĄC ŚMIECI NIEODWRACALNIE NISZCZYSZ ZDROWIE SWOJE I TWOICH BLISKICH

